

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2000. NOVEMBER

LAPUNK TARTALMÁBÓL

Új iparüzési adórendelet ☘ Beindul a szelektív hulladékgyűjtés(?)
Október 23. ünnepe Turán ☘ A Kovács László Kék Szivárvány Népdalkör Örökös tagjai
Hevesy György - iskolánk névadója ☘ Egyházközségünkben járt Dr. Veres András püspök
A szövőszakkör várja a jelentkezőket ☘ Focisikerek ☘ Ígéretes turai karatékák

Betekintés a képviselő-testület 2000. szeptember 26-i ülésébe

Köszöntöm Tura Nagyközség Lakosságát, a **TURAI HÍRLAP** Olvasóit!

Az elkövetkezendőkben a képviselő-testület munkájáról - soros és soron kívüli üléséről én tájékoztatom Önöket. Kérem ötleteikkel, javaslataikkal, kritikáikkal segítsék munkámat.

A 2000. szeptember 26-i képviselő-testületi ülést - a polgármester egyéb elfoglaltsága miatt - **Köles Mihály alpolgármester** vezette.

I. napirendként a testület az állategészségügy helyzetéről hallgatta meg **dr. Dobos László állatorvos** beszámolóját. Szomorúan hallgattuk, hogy településünkön a szarvasmarha kisüzemi létszáma évek óta stagnál. A sertéstartásnál az állatállományi létszámban visszaesés tapasztalható. Csak a nyúltartásban volt előrelépés: létszám-szaporulatról számolt be. Az állatorvos elmondása szerint - az önkormányzattal összefogva - a kóbor kutyák befogására is sikerült megtalálni a megfelelő módszert.

II. napirendként a **Kommunál Kft. ügyvezető igazgatója, Kis András** tájékoztatta a testületet arról, hogy elég költséges a szennyvíz-akötés. Ahol a szennyvíz-bekötés megtörtént, a rendszert nem használják a lakók, mivel havi 200.- Ft szennyvízdíjat fizetnek. Elmondása szerint szükséges lenne hatósági ellenőrzéseket végezni ezek megszüntetésére. Természetesen vannak, akik tisztességgel megfizették a szennyvízdíjat. Tájékoztatásul elmondta még, hogy a jelenlegi géppark állományával nem mindig tudja elvégezni a gerinevezeték javítási munkálatait. Gépek beszerzése megoldaná a problémáját, mivel a bérlet drága és nem mindig akkor áll rendelkezésre, amikor kellene. A képviselő-testület elfogadta az ügyvezető igazgató beszámolóját, és egyben kérte a Polgármesteri Hivatal Műszaki Csoportját, hogy a géppark bővítésére vonatkozóan vizsgálja meg a lehetőségeket.

A III. napirendi pontnál az **iparüzési adórendelet módosítására** került sor, melyet ezen cikk mellékleteként közlünk és egyben kihirdetésre kerül.

A képviselő-testület a IV. napirendnél tárgyalta a **gázközművagyon rendezését**. Tura Nagyközség Önkormányzata Galgahévíz Önkormányzatával együtt valósította meg a gázközmű-beruházást, így a vagyon szétosztására vonatkozóan a képviselő-testület felkérte a Pénzügyi Bizottságot, hogy készítse elő írásos javaslatát.

Az V. napirend az **új temető beruházása, a ravatalozó befejezése** volt. A képviselő-testület részéről kompromisszumos megoldás született arra vonatkozóan, mi legyen a további sorsa a ravatalozó beruházásnak:

- az ingatlan eladásokból a képviselő-testület 2000. évre 6.700.- eFt összeget különített el a ravatalozó további munkálataihoz, míg 2001. évben várhatóan további 3.500.- eFt szükséges a teljes befejezéshez;
- egyben a képviselő-testület megbizta a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottságot a temető-ravatalozó beruházásával kapcsolatosan végezzen vizsgálatot, és azt terjessze a képviselő-testület elé.

VI. napirendi pontként az **egészségfejlesztési program** került a testület asztalára. Az Országos Egészségügyi Információs Intézet egészségfejlesztési programot ajánlott 100 település részére, melynek címe: *Egészséges település: felkészítés a helyi egészségfejlesztési adatbank elkészítésének és felhasználásának menedzsmenre*. A módszeren előnye, hogy a felmérés eredményei, az adatbank elemei települési, közösségi tulajdonba kerülnek és ott is maradnak. Saját adataikkal és információikkal teljes egészében a települések gazdálkodhatnak.

Ezt követően a képviselő-testület a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság javaslatára (kérelmek alapján) ingatlan-eladásokról döntött, majd zárt ülés keretén belül az 1 millió forint és 1 millió forint feletti kifizetéseket ellenőrizte, közgyógyellátások elutasításának megfelelőbbézéséről döntött. A képviselő-testület a *Testnevelési és Sport Díj* adományozására vonatkozóan előterjesztést fogadott el, melyet a Pest Megyei Önkormányzathoz terjeszt fel.

A Kulturális-, Oktatási- és Sportbizottság javaslattal élt az intézményvezetők pótlékának rendezésére, melyet a képviselő-testület, a Pénzügyi Bizottság konkrét javaslatára, kért a következő testületi ülésre előterjeszteni.

Tura, 2000. október 31.

Czeczéné dr. Szirmai Gabriella - jegyző

Melléklet: 16/2000. (szeptember 26.) Iparüzési adórendelet

ÁLLÁS AJÁNLAT

FŰTÉSTECHNIKAI SZAKÜZLET

Munkatársakat keres az alábbi munkakörök betöltésére:

Szakirányú bolti eladó	1 fő
Raktári munkás	1 fő
Anyagbeszerző, gépkocsivezető	1 fő

Cím: 2192 HÉVÍZGYÖRK, Ady E. u. 70/E ☎ 28/436-178

TURA Nagyközség Önkormányzatának
16/2000. (IX.26.) sz. rendelete
az IPARÚZÉSI ADÓRÓL (egységes szerkezetben)

Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi adókról szóló - többször módosított - 1990. évi C. tv. 1. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a helyi iparüzési adóról az alábbi rendeletet alkotja:

Adókötelezettség

- 1.§. (1).** Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység (a továbbiakban: iparüzési tevékenység).
- (2) Adóköteles iparüzési tevékenység: a vállalkozó e minőségében végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége.
- (3) A vállalkozó állandó jellegű iparüzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.
- (4) Ideiglenes jellegű az iparüzési tevékenység, ha az önkormányzat illetékességi területén az ott székhellyel rendelkező vállalkozó
- a/ piaci és vásároló kiskereskedelmet folytat.
- b/ építőipari, valamint a nyomvonalas létesítményen végzett kivitelezési és fenntartói munkát, továbbá ezekkel kapcsolatban szerelési, szervezési, lebonyolító, szaktanácsadó, felügyeleti tevékenységet végez, illetőleg természeti erőforrást tár fel vagy kutat, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adott évben belül legalább 1 hónap, de 3 hónapot nem halad meg. Ha a tevékenység időtartama a 3 hónapot meghaladja, akkor a tevékenység végzésének helye telephelynek minősül.

Az adó alanya

- 2.§. (1).** Az adó alanya a vállalkozó, aki (amely) az 1.§-ban foglalt vállalkozási tevékenységet végzi.
- (2). Az (1) bekezdésben meghatározottak szerint adóalany a külföldi magánszemély és szervezet is, feltéve, hogy adómentességét nemzetközi szerződés vagy viszonyosság nem biztosítja. (A viszonyosság kérdésében a pénzügy-miniszter állásfoglalása az irányadó.)

Adómentesség, adókedvezmény

- 3.§. (1).** Mentés az adófizetési kötelezettség alól:
- a/ minden olyan iparüzési tevékenység, melynek éves nettó árbevétele nem haladja meg a 2.000.000,- Ft-ot.
- b/ a 60. életévét betöltött magánszemély vállalkozó, ha alkalmazott, vagy segítő családtagot nem alkalmaz.
- c/ a piaci és egyéb kiesi (kicsinybeni) mezőgazdasági termékkertekesítés.
- (2). Mentés az adó alól minden kezdő vállalkozó a tevékenység megkezdésétől számított egy évig. E mentességet a vállalkozó csak egyszer veheti igénybe.
- (3). Mentés a 2.§-ban foglalt adóalanyok közül:
- a társadalmi szervezet,
 - az egyház,
 - az alapítvány,
 - a közszolgáltató szervezet,
 - a köztestület,
 - a közhasznú társaság,
 - az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár,
 - a magán-nyugdíjpénztár
 - a költségvetési szerv abban az évben, amelyet megelőző naptári évben folytatott vállalkozási tevékenységéből származó jövedelme (nyeresége) után társasági adófizetési kötelezettsége, illetve - költségvetési szerv esetében - eredménye után a központi költségvetésbe befizetési kötelezettsége nem keletkezett. E feltétel meglétéről az adóalany írásban köteles nyilatkozni az adóhatóságnak.
- (4). A (2) bekezdés szerinti mentesség a részben vagy egészben történő itálásútitással foglalkozókra nem vonatkozik.
- (5). Ha a magánszemély kommunális beruházást hajt végre, vagy ilyen beruházás céljára befizetést teljesít, akkor a saját beruházás számlával igazolt ellenértéke a beruházás befejezésének évében, illetőleg a befizetés támogatással csökkentett összege a befizetés évében levonható az adott évben esedékessé vált helyi adóból. Nem illeti meg a levonási jog azt a magánszemélyt, aki a közműberuházás, befizetés összegét vállalkozásában részben vagy egészben költségként elszámolta.
- (6). Ha a helyi adó éves összege nem éri el az (1) bekezdés szerinti levonható összeget, a levonási jog a megnyitást követő 4 naptári évben esedékes helyi adóval szemben érvényesíthető

- (7). Mentes az adófizetési kötelezettség alól az a mezőgazdasági vállalkozó - a mezőgazdasági alaptevékenységből származó bevételének mértékéig - akinek az általa használt földterületet elemi csapás érte. (Az elemi csapás eseteit a Magyar Köztársaság 1995. évi költségvetéséről szóló 1994. évi CIV. tv. 95. §-a rögzíti és a Megyei Földművelésügyi Hivatal igazolja.) A mentességet az önkormányzat az elemi kár évére biztosítja.

Az adókötelezettség keletkezése és megszűnése

- 4.§. (1). Az adókötelezettség az iparüzési tevékenység megkezdésének, illetve az adómentesség megszűnésének napjával keletkezik és a tevékenység napjával szűnik meg.
(2). Az önkormányzat illetékességi területén ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén a tevékenység végzésének időtartama az irányadó az adókötelezettség időbeni terjedelmére.

Az adó alapja

- 5.§. (1). Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó alapja az értékesített termék, illetőleg végzett szolgáltatás nettó árbevétele, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével és az alvállalkozás teljesítésének értékével, valamint az anyagköltséggel.
(2). Ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén végez állandó jellegű iparüzési tevékenységet, akkor az adó alapját (100 mFt teljes éves évi adóalapot meghaladó vállalkozók esetében - kötelező jelleggel - a kettő kombinációját alkalmazó komplex megosztási rendszer /létszám és eszközarányos/).
(3). Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetében az adót a tevékenység végzésének naptári napjai alapján kell megállapítani. Minden megkezdett nap egy napnak számít. Ebben az esetben az önkormányzat az adót napi átalányban állapítja meg.

Az adó mértéke

- 6.§. (1). Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap 1,9 %-a.
(2). A piaci és vásároló kiskereskedelmet folytató, ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adóátalány naptári naponként 1.000.- Ft/nap.
(3). Minden más ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén 5.000.- Ft/nap.

A tételes átalányadózókra vonatkozó különös adózási mód

- 7.§. (1). A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti tételes átalányadózási vállalkozót az adókötelezettség kizárólag a telephelyre, ennek hiányában székhelye szerinti önkormányzat illetékességi területén terheli.
(2). Az (1) bekezdésben meghatározott adóalany az adóévben fennálló állandó jellegű iparüzési tevékenysége utáni adófizetési kötelezettségét a (3)-(5) bekezdésben foglaltak szerint tételes adózással is teljesítheti.
(3). A tételes adó éves összege: 10.000.- Ft
(4). A tevékenységét év közben kezdő vállalkozó esetében, illetve ha a vállalkozó tevékenységét évközben megszünteti, akkor a fizetendő adó összege a (3) bekezdésben meghatározott tételes adó éves összegének napi időarányosítással megállapított része.
(5). A tételes adózás adóévre választható, az erről szóló bejelentést az adóévet megelőző évről szóló bevallással egyidejűleg, a tevékenységét év közben kezdő vállalkozó esetében az adókötelezettség keletkezését követő 15 napon belül kell megtenni az adóhatósághoz.

Az adóelőleg megállapítása és az adó megfizetése

- 8.§. (1). A vállalkozó az iparüzési adóra adóelőleget köteles fizetni.
(2). Az adóelőleg összege:
a/ Az adóévet megelőző teljes évben változatlan szervezeti formában működő vállalkozónál - ideértve az ideiglenes jellegű tevékenységet is - a megelőző év adójának a működés naptári napjai alapján egész évre számított összeg.
b/ Az adóévet megelőző év egy részében működő vállalkozónál a megelőző év adójának a működés naptári napjai alapján egész évre számított összege.
c/ A tevékenységét az adóév közben kezdő vállalkozónál az adóévre bejelentett várható adó összege.
(3). Ha a jogszabályi változás miatt az adó alapja vagy mértéke az adóévre módosul, az előleg összegét ennek figyelembevételével kell megállapítani.
(4). A vállalkozónak az adóköteles tevékenysége megkezdésétől, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. tv. alapján cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozónak a cégbírószági bejegyzése napjától számított, illetőleg az önkormányzat adót bevezető rendeletének hatálybalépését követő 15 napon belül az adóévre várható adójáról bejelentést kell tennie az adóhatósághoz.
(5). Az adóhatóság a fizetendő adóelőleg mértékét az éves adóbevallás, illetve a várható adó bejelentése alapján fizetési meghagyásban közli.
(6). Az adóévben az adóévre vonatkozó fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig a (2) bekezdés a/ és b/ pontjában említett vállalkozó az adóelőleget az előző fizetési meghagyás alapján fizeti.
9.§. (1). Az iparüzési adó bejelentkezésre a tevékenység megkezdésétől számított 15 napon belül, valamint bevallására, az adóelőleg és az adó megfizetésének esedékességére az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései az irányadók.
(2). Az önkormányzati adóhatóság készpénzfizetést nem fogadhat el.

Értelmező rendelkezések

10.§. (1). E rendelet alkalmazásában:

Önkormányzat illetékességi területe: az önkormányzat közigazgatási határa által behatárolt bel- és külterületet magába foglaló - térség, melyre az önkormányzati hatáskör kiterjed.

(2). Vállalkozó: a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző

a/ vállalkozói igazolvánnyal rendelkező magánszemély.

b/ az egyéni vállalkozásról szóló törvény hatálybalépését megelőző jogszabályok alapján kisiparosnak, magánkereskedőnek minősülő magánszemély, valamint a jogi személy részlegét szerződéses rendszerben üzemeltető magánszemély.

c/ mezőgazdasági termelést és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatást végző magánszemély.

d/ az egyes tevékenységek gyakorlásáról szóló jogszabályok alapján meghatározott feltételek szerint végezhető, de vállalkozói igazolványhoz nem kötött (pl. egyéni ügyvédi, közjegyzői, önálló bírósági végrehajtói, magánorvosi, szakértői, tervezői) tevékenységet folytató magánszemély.

e/ jogi személy, ideértve a felszámolás vagy végelszámolás alatt lévő jogi személyt is.

f/ egyéb szervezet, ideértve a felszámolás vagy végelszámolás alatt lévő szervezetet is.

(3). Külföldi: az a természetes személy, akinek állandó lakóhelye külföldön van, és nem tartózkodik Magyarországon 183 napnál hosszabb időtartamban, továbbá az a jogi személy, gazdálkodó szervezet, vagy más személyi egyesülés, amelynek székhelye (központja) külföldön van, ide nem értve a Magyarországon működő telepeit, fiókjait, képviselőit.

(4). Nettó árbevétel:

a/ A számviteli törvényben meghatározott értékesítés nettó árbevétele, továbbá a kapott kamatok és kamatjellegű bevételek együttes összege, csökkentve a kamatozó értékpapírok eladási árban érvényesített kamat bevételként elszámolt összegével, a b/-j/ pontokban foglalt eltérésekkel.

b/ A hitelintézeteknél és pénzügyi vállalkozásoknál: a kapott kamatok és kamatjellegű bevételek csökkentve a fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordításokkal, növelve az egyéb pénzügyi szolgáltatás bevételeivel, a befektetési szolgáltatások bevételeivel és a nem pénzügyi és befektetési szolgáltatás nettó árbevételével.

c/ Biztosítóknál: a biztosítástechnikai eredmény növelve a nettó működési költségekkel, a befektetésekből származó biztosítástechnikai ráfordításokkal (csak életbiztosítási ágban), az egyéb biztosítástechnikai ráfordításokkal, a befektetések nettó bevételével és a nem biztosítási tevékenység bevételeivel; csökkentve a kapott osztalékokkal és részesedésekkel, a saját tulajdonú, saját használatú ingatlanok bevétel korrekciójával és a kamatozó értékpapírok vételárában érvényesített kamat ráfordításként elszámolt összegével, valamint a Kártalanítási Számlával szemben ráfordításként elszámolt összeggel.

d/ A költségvetési szerveknél: a vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos pénzforgalmi bevétel.

e/ Befektetési vállalkozásoknál: a befektetési szolgáltatási tevékenység bevételei növelve a nem befektetési szolgáltatási tevékenység bevételeivel, valamint a kapott kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, csökkentve a kamatozó értékpapírok vételárában érvényesített kamat ráfordításként elszámolt összegével.

f/ Az egyházi jogi személlyel, valamint az egyház által alapított intézménnyel: a könyvvizelési kötelezettségtől függően a vállalkozási tevékenységből származó a/ pont alatti árbevétel pénzforgalmi szemléletben számított összege.

g/ A b/-f/ és j/ pontban nem említett szervezetnél (alapítvány, társadalmi szervezet, ügyvédi iroda, intézmény, stb.) - könyvvizelési kötelezettségtől függően - a vállalkozási tevékenységből származó, az a/ pont szerinti nettó árbevétel vagy pénzforgalmi bevétel.

h/ A magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvény hatálya alá tartozó vállalkozók esetében a tevékenységükkel (termékeladás, szolgáltatás) összefüggésben kapott ÁFA nélküli készpénz, jóváírás, természetben kapott juttatás, vagy bármilyen vagyoni érték, növelve az árkiegészítéssel és csökkentve a fogyasztási adóval.

i/ A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél: a fióktelep számviteli beszámolója alapján kimutatott, az a/ pont szerinti - illetve, ha a külföldi székhelyű vállalkozás a b/, c/ és e/ alpontok valamelyikében említett szervezet, akkor az ott meghatározottak szerint - nettó árbevétel. Amennyiben a fióktelep szerepel az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet által a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvény előírásai szerint vezetett nyilvántartásban, akkor a j/ alpont szerinti nettó árbevétel.

j/ A kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvény hatálya alá tartozó kockázati tőketársaságoknál és kockázati tőkealapoknál: az a/ pont szerinti nettó árbevétel, valamint a befektetett pénzügyi eszköznek minősülő részesedések - kockázati tőkebefektetések - eladási árának és könyv szerinti értékének különbözetében keletkezett, mérlegképesítés időpontjáig pénzügyileg realizált árfolyamnyereség, továbbá az ilyen befektetések után kapott osztalék és részesedés együttes összege.

Itálarusítás: Minden alkoholtartalmú, élvezeti cikként forgalomba hozott ital (palackozott és kimért), ide nem értve a gyógynövények gyógyászati rendeltetésű szeszes kivonatait, valamint az azok felhasználásával készült készítményeket és az alacsony alkoholtartalmú palackozott üdítőitalokat.

(5). Telephely:

a/ az adóalany olyan állandó üzleti létesítménye - függetlenül a használat jogcímetől - ahol részben vagy egészben ipari/üzemi tevékenységet folytat azzal, hogy a telephely kifejezés magában foglalja különösen a gyárat, az üzemet, a műhelyt, a raktárt, a bányát, a kőolaj-, vagy földgáz kutat, az irodát, a fiókot, a képviselőt, a termőföldet, a hasznosított, (bérbe vagy lízingbe adott) ingatlan.

b/ hang, kép, adat vagy egyéb információ (ideértve a rádió- és televízió programokat is) vezeték, kábelen, rádión, optikai úton vagy elektromágneses rendszer útján történő továbbítását szolgáló berendezés, amennyiben annak üzemeltetése rendszeres személyes jelenléte kíván.

- (6) **Közszolgáltató szervezet:** a Magyar Posta Részvénytársaság, a Magyar Rádió Részvénytársaság, a Magyar Televízió Részvénytársaság, a Duna Televízió Részvénytársaság, a Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság, továbbá a helyi és helyközi menetrend szerinti tömegközlekedést lebonyolító szervezetek, a közüzemi ellátást alapellátásként végző szervezetek közül a villamos- és gázenergia-, távfűtés-, melegvíz-, ivóvíz-, csatorna szolgáltatást (továbbiakban: szolgáltatás) nyújtók, ideértve a vízi közműtársulatot is. Alapellátásként az a szervezet végez közüzemi ellátást, amelynek nettó árbevétele legalább 75 %-ban közvetlenül a fogyasztók számára történő szolgáltatás nyújtásából származik.
- (7) **Idényjellegű tevékenység:** az a vállalkozási tevékenység, amelyet a vállalkozó állandó székhellyel, telephellyel az év meghatározott szakaszához kötötten rendszeresen végez.
- (8) **Kommunális beruházás:** a közmű (a településekre vagy azok jelentős részére kiterjedő elosztó- és vezeték-rendszerek és az ezekkel kapcsolatos létesítmények, amelyek a fogyasztók vízellátási, ideértve a belvíz-, a csapadék és szennyvízelvezetési, tisztítási-, villamosenergia, hő-, gázenergia és távbeszélési igényeit elégítik ki), valamint az út- és járdaépítés.
- (9) **Kézdő vállalkozó:** Tura nagyközségben székhelyet vagy telephelyet létesítő, újonnan alapított és tevékenységét első ízben megkezdő vállalkozó, ide nem értve a jogutódlással, átalakulással, beolvadással és szétválással létrejött vállalkozást, és az ideiglenes (alkalmi) tevékenységet végzőket.
- (10) **Eladott árak beszerzési értéke:** a kettős könyvvitelt vezető vállalkozások esetében a vásárolt és változatlan formában eladott anyagoknak, áruknek - számvitelről szóló törvény szerint a leadott árak beszerzési értékeként elszámolt - beszerzési értéke. Az egyszeres könyvvitelt, valamint - a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó - pénzforgalmi nyilvántartást vezető vállalkozók esetében a tárgyévi árubeszerzésre fordított kiadás, csökkentve a leltár szerinti záró árukészlet értékével, növelve a leltár szerinti nyitó árukészlet értékével. Nem minősül eladott árak beszerzési értékének a saját előállítású - áruvá, göngyöleggé minősített - félkész és késztermékeknek a számvitelről szóló törvény szerint eladott árak beszerzési értékeként elszámolt értéke, továbbá az az érték, amelyet a 11. pont szerint anyagköltséggként, a 13. pont szerint alvállalkozói teljesítések értékeként kell figyelembe venni.
- (11) **Anyagköltség:** A kettős könyvvitelt vezető vállalkozások esetében a vásárolt anyagoknak - a számvitelről szóló törvény szerint - anyagköltséggként elszámolt beszerzési értéke. Az egyszeres könyvvitelt, valamint - a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó - pénzforgalmi nyilvántartást vezető vállalkozók esetében a tárgyévi anyagbeszerzésre fordított kiadás, csökkentve a leltár szerinti záró anyagkészlet értékével, növelve a leltár szerinti nyitó anyagkészlet értékével. Nem minősül anyagköltségnek a saját vállalkozásában végzett beruházáshoz felhasznált anyagok beszerzési értéke, továbbá az az érték, melyet a 10. pont szerint az eladott árak beszerzési értékeként, a 13. pont szerint az alvállalkozói teljesítések értékeként kell figyelembe venni.
- (12) **Anyagkészlet, árukészlet:** a számvitelről szóló törvény szerint anyagkészletnek, kereskedelmi árukészletnek minősülő, vásárolt készlet.
- (13) **Alvállalkozói teljesítések értéke:** az adóalany által továbbszámított olyan alvállalkozói teljesítés értéke, amelynek végzése során az adóalany mind megrendelőjével, mind alvállalkozójával a Polgári Törvénykönyv szerinti vállalkozási szerződéses kapcsolatban áll, valamint a továbbszámított közvetített szolgáltatások értéke, feltéve, hogy azt eladott árak beszerzési értékeként vagy anyagköltséggként nem vette figyelembe.
- (14) **Közvetített szolgáltatások:** az adóalany által igénybe vett szolgáltatás harmadik személynek részben vagy egészben - változatlan formában - történő átadása.
- (15) **Székhely:** Belföldi szervezet esetében az alapszabályában (alapító okiratban), a cégbejegyzésben (birosági nyilvántartásban), az egyéni vállalkozó esetében a vállalkozói igazolványban ekként feltüntetett hely, ilyen hely hiányában vagy ha több ilyen hely van, akkor a központi ügyvezetés helye, a magánszemélyek esetében az állandó lakóhely. A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe vonatkozásában a székhely alatt a cégbejegyzésben a fióktelep helyeként megjelölt helyet kell érteni.
- (16) **Saját vállalkozásban végzett beruházás:** a számviteli törvény szerinti tárgyi eszköznek minősülő eszközök saját vállalkozásban végzett megvalósítása, létesítése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, élettartamának növelése, eredeti állagának helyreállítását szolgáló felújítása - ide nem értve a tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munkákat, továbbá az erdőnevelési, erdőfenntartási, erdőfelújítási munkákat - akkor is, ha az adóalany kizárólag a beruházás megvalósításához szükséges anyagot biztosítja.
- (17) **Helyi és helyközi menetrend szerinti tömegközlekedés:** a díjfizetés ellenében bárki által igénybe vehető menetrend szerinti személyszállító járatokkal lebonyolított közlekedés.

Záró rendelkezések

- 11.§ Jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba, de rendelkezéseit csak 2001. január 1. napjától kell alkalmazni, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a helyi iparüzési adóról szóló 15/1995. számú önkormányzati, valamint az azt módosító 21/1995. számú, 25/1995. számú, 18/1996. számú és a 20/1998. számú önkormányzati rendelet.

Tura, 2000. szeptember 26.

Tóth István
polgármester

Czeczéné dr. Szirmai Gabriella
jegyző

A harmadik évezred második napjától üzemel **KÉPES RIPORT A HULLADÉKLERAKÓ NYÍLT NAPJÁRÓL**

"Minden nap és a nap minden órájában valami kikerül a kezünkől, amire nincsen többé szükségünk. Legyen az egy kinyitott sörösüveg kupakja, lehámozott krumplihéj vagy megrohadt alma, kifolvasott újság és az olvasás közben elszívott cigaretta vége, kigyomlált gaz a veteményeskertről és még sok száz és száz más kicsit-kacat. Nem is fordítunk figyelmet arra, hogyan és mikor kerülnek kukába. Eszünk egészen máshol jár, hiszen ezekre a megszokott, beldegződött mozdulatokra ugyan ki figyel, amikor annyi minden másra kell gondolni közben."

A fenti figyelemfelkeltő szöveget a Szelektív Hulladékhasznosító és Környezetvédelmi Kft. kétoldalas kiadványának bevezető írsaként kaphatta meg minden kukázó (Ne tessék félreérteni, azokról van szó, akik hetenként egyszer a kukákba gyűjtött szemetet kirakják a házak elé!) Galgahévíz, Tura, Vácszentlászló és Zsámbok községekben. E négy község képviselő-testületei ugyanis felismerték, hogy mennyire veszélyes a környezetvédelem szempontjából az a rövidlátó hulladékpolitika, amely napjainkban zajlik ezeken a településeken. A múltban az

volt ugyanis a törekvés, hogy a hulladék-probléma leegyszerűsödjön egy technikai megoldásra: kukatűrités, lomtalanítás, hulladékszállítás és gödörbedobás valahol, egy lehetőleg elhagyott helyen. Arra nem gondoltak, hogy az így tárolt szemet, még ha időnként próbálták a nagy részét elégetni is, súlyos környezetvédelmi gondokat jelenthet.

Azán több éves előkészítő munka után a négy község önkormányzatai 1997. decemberében elkezdték a Tura-Vácszentlászló közötti út észak-nyugati oldalán, mindkét község szélső házáitól három-négy kilométerre lévő területen a környezetvédelmi és közegészségügyi követelményeknek egyaránt megfelelő, korszerű, regionális hulladéklerakó telep építését.

A kukák segítségével stílszerűen kézbesített felhívás arról is értesítette a lakosságot, hogy a telep igazgatója és munkatársai a telepen nyílt napot rendeznek szeptember utolsó vasárnapján. A cél az volt, hogy a négy település lakói megismerjék az új létesítmény eddig megvalósult és beszerzett felszereléseit. A nyílt nap szervezői azt is célul tűzték ki, hogy megtanítsák az embereket a háztartásokban keletkező hulladékok válogatott gyűjtésére. Október hónapban egyéb formákban is tájékoztatni kívánják a lakosságot az új gyűjtési rendszer bevezetéséről és annak fontosságáról. A telep ugyanis a harmadik évezred első napján (munkanapján!), január 2-án megkezdte működését.

A nyílt nap programja **Benke Sándor** igazgató köszöntő szavaival kezdődött el, majd **Kovács István** vácszentlászlói polgármester beszélt azokról az erőfeszítésekről, amelyet a telep sokak által hosszúra nyúlt kialakítása jelentett a létrehozóknak. Örömmel jelentette be, hogy az építmények és a szükséges gépek már a helyszínen várják az indítást, a még hiányzó berendezések beszerzése is folyamatban van.

Ezután **Völgyi Géza** mérnök, hulladékgazdálkodási és környezetvédelmi szaktanácsadó mondta el tapasztalatait, jótanácsait a szelektív hulladékgyűjtés szakszerű megszervezéséről és annak lebonyolításáról. Völgyi úr utalt arra, hogy az az út, amelyre most az új hulladékgazdálkodás bevezetésével lépünk, Európa-szerte már régen kitaposott út. Ő maga Svájcban, Lausanne-ban városi környezetvédelmi főmérökként, huszonegyhárom évvel ezelőtt kapta azt a feladatot, aminek a segítésére most az itteni települések önkormányzatai kérték fel.

A tájékoztató után a nyílt nap résztvevői végigjárták az új telepet, menet közben Benke Sándor bemutatta a létesítményeket, a már megszerzett új gépeket működés közben is. Miközben érdeklődéssel várjuk a további információkat és a lakosság felkészülésének további feladatait, szomorúan kell megjegyezni azt is, hogy a nagyon színvonalas és humánus hangulatot árasztó nyílt napon a négy község lakói (vezetői!!!) közül nagyon kevesen vettek részt. Jó volna tudni, hogy vajon mi lehet ennek az oka. (Pedig a résztvevők a vendéglátók kedvessége nyomán a nyílt nap végén egy pár virsli és egy pohár szabadon választott italt is elfogyaszthattak. Ez viszont egy másik problémát is felvet, nevezetesen azt, hogy ellentétben szónokaink trefás megjegyzéseivel, annak idején sem ez utóbbiak miatt volt a községi rendezvényeken sokszázas tömeg?)

Szöveg és fotó: Takács Pál

A komposztáló gép a rakodó egységgel akár házhoz is hívható

A korszerű szállító járművek készen állnak a munkára

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

MEGHÍVÓ

Tisztelt Turai Polgárok!

Örömmel értesítjük,
hogy térségünkben és községünkben
2001. január 02-től
BEINDUL A SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS.
Tisztelettel meghívjuk
a hulladékgazdálkodási programról tartandó
LAKOSSÁGI FÓRUMOKRA.

(Az utcákat előre kiértékeljük a fórum időpontjáról.
Amennyiben abban az időpontban elfoglalt, más alkalommal is résztvehet!)
Sorolva következő időpontok: NOVEMBER 20., 22., 27., 29.; DECEMBER 4., 6., 11., 13.
Helyszín: Bartók Béla Művelődési Ház nagyterme, TURA
Ennek keretében részletes ismertetésre kerül:
MIT, MIBE, HOVA és MIKOR dobjunk el ésszerűen.
Egyúttal átadásra kerül a Háztartási hulladék útmutató c. kiadvány, mely
részletes információkat tartalmaz a gyűjtés gyakorlati megvalósításáról.

Településünk, környezetünk tisztasága érdekében részvételükre feltétlenül számítunk!

KUKA

Jenei Csabáné - előadó

VÁSÁRLÁSI AKCIÓ!

Lepje meg családját karácsonyra
110 l-es műanyag, zöld színű kukával.
1 db kuka ára: 5.250,- Ft
Megvásárolható:
Szelektív Kft. telephelyén
/Tura és Vácszentlászló között/
Tel.: 06-30-222-6305

TURANU

c. film bemutatása
2000. NOVEMBER 29-én
(szurdán) 13.25 perckor
a Duna Televízióban!

POLGÁRMESTERI HIVATAL FELHÍVÁSA

Felhívom a lakosság figyelmét, hogy
a 15/1997. sz. önkormányzati rendelet
érteimében

TURA NAGYKÖZSÉG TERÜLETÉN
VASÁRNAP ÉS ÜNNEPNAPOKON
MINDEN NYÍLTTERI ÉGETÉS

TILOS!

Az avart és kerti hulladékot csak jól kialakított
tűzrakóhelyen és telken szabad égetni, és az
égetendő kerti hulladék nem tartalmazhat más
kommunális, illetve ipari eredetű hulladékot
(PVC, veszélyes hulladék).

Aki fenti rendelet előírásait megszegi, szabály-
sértést követ el, és 30.000,- Ft-ig terjedő pénz-
bürtóval sújtható!

Tura, 2000. október 9.

Czeczéné dr. Szirmai Gabriella
jegyző

Önkormányzati keresztmetszet az év vége és az ezredvég közelében INTERJÚ TÓTH ISTVÁN POLGÁRMESTERREL

Közeledik a 2000. év ége, valakinek hálaadás, valakinek nagy fogadkozás ideje, vagy mindkettő, de mindenképp egyfajta számvetés, hogy mit tettünk a mögöttünk álló lassan kerek egy esztendőben. A magánéletét ki-ki családján s lelkiismeretén belül intézi el, ami viszont mindenki számára nyilvános lehet, az Tura Nagyközség Önkormányzatának 2000. évi tevékenysége. Tekinthetjük az alábbi sorokat egyfajta gondolatéberesztő előkészületnek a decemberi közmegehallgatásra.

- Egy település arculatának kialakításában kiemelt szerep jut központi részének. Sokszor hallhattunk terveket, s látjuk nyomait megkezdett munkálatoknak. A jelenleg folyó két leglátványosabb változtatás a Takarékszövetkezet bővítése és a Polgármesteri Hivatal egyes épület-részeinek elbontása. Ez utóbbit mi teszi szükségessé?

- Valóban így van, a községközpont arculata meghatározza a település életvitelét. Minden település ma már - hál'Istennek - igyekszik a központját saját elképzelései szerint és a szokásainak megfelelően alakítani. A Takarékszövetkezet épületének átalakításánál csak a hatósági hozzájárulások kellett részünkről. A hivatal főépülete melletti épületrész elbontását szinte '90 óta tervezzük, csak az abban lévő tevékenységet kellett átcsoportosítanunk. Mindannyian emlékszünk rá, hogy évtizedekig az udvaron állt a szalagfűrészbiztosító, hiszen itt asztalosműhely tevékenykedett, valamint tűzoltószertárnak nevezett lomtár működött. Ebből az épület-együttesből a feladatokat sikerült átcsoportosítani: az állatorvos saját rendelőt épített, a községüzemeltetés feladatai pedig a Kónya-tó melletti telephelyre kerültek, így lehetővé vált, hogy az említett épületrész elbontásra kerüljön. Azért volt célszerű a bontás mellett dönteni, mert az óvoda és az önkormányzat tevékenysége parkolóhelyeket kíván. Ez a parkoló, mely kiszélesített megállóhely is lesz - szépen kialakított növényzettel - azt a funkciót hivatott betölteni, hogy a reggeli gyermekhozatalt és a délutáni forgalmat biztosítsa.

- Mikorra várható a befejezése?

- Mindenképp csak tavaszra. Jelenleg a földmunkák folynak annak érdekében, hogy a parksáv elkészülhessen a kerítés mellett. A színtek egybedolgozása után, a térburkolattal való ellátás jövő évre marad. Úgy gondolom, a megfelelően kialakított parkolóhely is hozzátartozik a községképhez.

- Maradjunk még egy kicsit a községközpontnál. Vannak a lakosság előtt sem teljesen ismeretlen elképzelések a központ további szépítésére és korszerűsítésére vonatkozóan, mint a parkosítás a Galgagyöngye mellett és a Millenniumi Emlékparkban, továbbá körforgalom kialakítása. Hol tartunk ezek megvalósításában?

- Nyilván nemcsak a hivatal és környéke a központ. Hál'Istennek az AFÉSZ is - több éves érlelődés után - megoldja a parkolást az ABC mögött, a volt terményfelvevő helyén. Hatvani úti behajtással és valószínűleg Kossuth úti kihajtással.

A körforgalom kialakítása engedélyes tervekkel rendelkezik. Mivel négy számított út találkozásánál jönne létre, ezért teljesen a Közüti Igazgatóság fennhatósága alá tartozik. Sajnos az idei ár- és költségvetés miatt a kormány költségeit átcsoportosította, így az az elképzelés, hogy a közművek kiváltása az idei évben megkezdődik, sajnos módon nem valósult meg. A jövő évre vonatkozóan pedig még nem nyilatkozott a Közüti Igazgatóság.

A Galgagyöngye melletti, Posta felé eső területen évekig küszködünk, hogy ne tegyék tönkre a gépkocsik a parkot. Igaz most már drasztikus módszerrel, betonlajak lefektetésével, de védjük a parkot. Ezáltal egész nyáron locsolni tudtuk, s most elkezdődhetnek a fátelépítések.

- Hosszú távon itt egy szabadidős park lesz kialakítva?

- Ez a park méreténél fogva sétára nem alkalmas, de padok elképzelhetők, mikor már a növényzet megerősödik és a pázsit is kinő. De - hangsúlyozom - hogy ehhez el kell jutni a polgároknak a környezetvédelem megfelelő szintjére. Mi hiába teszünk bármit, ha egyesek abban lelik örömeiket, hogy tönkretesznek mindent. Meg kell erősödni a közbiztonságnak, de elsősorban tudatformálás szükséges, melynek érdekében lehetséges szigorúbb büntetés - akár pénzbüntetés - bevezetése is. Közterület rongálásra vonatkozóan elképzelhető lenne egy helyi önkormányzati rendelet, amely keményen szankcionál. Tényleg el kell járni azokkal szemben, akik nem becsülik mások munkáját és nem becsülik környezetük épességét. Ezt a világon mindenütt szigorú törvényekkel védik.

- Ennek kapcsán azonban joggal kérdezhetik a turai polgárok, hogy környezetünk védelme érdekében miért nincsenek köztéri kukák? A Millenniumi Emlékparkunk is inkább emlékpark(oló)?

- A közterületi szemégyűjtők nélkülözhetetlen kellekei a járdáknak. Legalább a buszmegállóba megpróbálunk egyszerű, de tetszetős szemégyűjtőket elhelyezni. Sajnos, félünk a rongálásoktól és az elutalajdonítástól.

A millenniumi park(oló) a körforgalom kialakításával nyeri majd el végleges park formáját. Szerepét átveszi a már említett ABC mögötti parkoló, valamint a rendezett gépkocsi beállók, melyek a terveken szerepelnek.

- A Millenniumi Emlékpark, mint egyik lehetséges helyszín merült fel a testvérközségünktől, Csíkszentimrértől ajándékba kapott faragott fakereszt elhelyezéseként. Hol és mikor kerül végleges felállításra ez a kereszt?

- A felállításához elő kellett készülni. A befogó szerkezetet Máté János lakatos vállalkozó elkészítette, megtárgyaltuk a kivitelezés menetét, továbbá egyeztetünk apát úrral a felszentelés időpontjáról. Advent első vasárnapját, december 3-át jelöltük meg, így még novemberben elvégezzük felállítását a Kónya-tónál, a Munkácsy utcával szemben, mert a körforgalom miatt az Emlékparkot, mint helyszínt elvetettük.

- Ellentétben az előbb említett Galgagyöngye melletti területtel, itt kialakításra kerülhet egy szabadidős park?

- Mivel a kastély a község életéből kikerült, annak idején már úgy döntöttünk, hogy a Kőnya-tó környéke szabadidős park legyen, hiszen a tó mögötti terület eléggé nagy sétalóút kialakítására, szabadidős lehetőségek biztosítására. Ennek vázlattervei készen vannak, csupán pénzre van szükség és - rossz szájízű szót kell használnom - társadalmi munkára. Jó lenne, ha az új évezredet azzal kezdenénk, hogy legalább a park egy részét meg tudjuk valósítani.

- Hallhattunk olyan híreszteléseket, hogy ez a terület magántulajdonba került, egyéni vállalkozó fogja kialakítani kedve szerint. Mi igaz ebből?

- Volt erről szó, de amikor pontosításokat, megvalósítási terveket, pénzügyi fedezetet kértünk, a vállalkozó nem jelentkezett. Úgy gondolom, hogy biztosítékok nélkül eladni - még ha nemes célra is hivatkozik - kár lenne. Viszont, ha a község összefogását sikerül megszervezni, akkor a jövő évben a terveknek megfelelően elkezdődhet a kialakítás. Különösen gondolok itt a fiatalokra, a művelődési ház csoportjaira, melynek tagjai ennek mozgatói, hajtói lehetnek. Tekintettel arra, hogy az önkormányzati működtetési kft.-k gépesítetté, munkagépekkel való ellátása elég szépen megvalósult, a gépi munkákat tudjuk vállalni, de a kézi munkák esetén mindenképp a községi összefogást fogjuk szorgalmazni.

- A Turai Hírlapon keresztül két, milliós nagyságrendű beruházás elfogadott terveit ismerhették meg az olvasók. Gondolok itt a Köztársaság úti iskolaépület hővitésére és a tornacsarnok felépítésére, valamint az új temető és ravatalozó kialakítására, melynek 2000. júniusában kellett volna átadásra kerülnie. Mi akadályozza a megkezdett kivitelezést?

- Az új temető építését, kialakítását a jelenlegi temetőben lévő magas talajvíz igencsak szükségessé tette. Háll'Istennek még egy évig tud tüzemelni a jelenlegi temető. A munka megakadását az okozta, hogy nem kaptuk meg azokat az egyéb támogatásokat a hulladéklerakó-beruházáshoz, amire ígéretet voltak. Ezért az önkormányzatnak saját pénzeszközöket kellett átcsoportosítania, hiszen a hulladéklerakó-beruházást 2000. december 31-ig be kell fejezni, így az új temető és ravatalozó befejezése a jövő évre húzódik. Sajnálatos módon a vandalizmus itt is felütötte fejét, mert néhányan - teljesen érthetetlen okoktól vezérelve - a műanyag csöveket összetörték a falban. Használni nem tudják, csak kárt okoztak vele a vélhetőleg elhagyottnak hitt épületben. A kivitelezővel megtárgyaltuk, hogy leszígezteli a falakat, így a téli csapadék nem okoz majd benne kárt. A költségvetés ismeretében elkészítjük majd a ravatalozó további építésére vonatkozó kivitelezési ütemtervet.

Az iskola bővítését két éve kezdtük el, tekintettel arra, hogy a Tabán úti iskolát több ok miatt is ki kell váltani. Az egyik ok, hogy egyházi tulajdonú az ingatlan, a másik ok, hogyha leszedjük a lambériát, akkor kidőlnek a falak az épület rossz állaga miatt. A címzett támogatási pályázatot tavaly is és idén is benyújtottuk. A tavalyi elutasítás után az Oktatási Minisztérium illetékeseivel átbeszéltük a pályázati anyagot, hogy milyen változtatásokat, átcsoportosítá-

sokat, megnevezési módosításokat célszerű végrehajtanunk. Igazából nem kaptunk értesítést, hogy mi miatt utasították el pályázati anyagunkat, csak egyszerűen nem jelent meg a nevünk a címzett támogatást elnyertek névsorában. A szomorú az, hogy az Oktatási Minisztérium valószínűleg nem érti vagy nem akarja felfogni, hogy ezáltal tulajdonképpen a saját elképzeléseit nem támogatja. Az Oktatási Törvény ugyanis előírja a kötelező tornaórák számát, a tantárgy oktatásához szükséges terem méretét, de amikor ehhez támogatást kérünk, a Minisztérium szakemberei már nem tudják szakmailag támogatni a tornaterem kialakítását. A tavalyi pályázattal kapcsolatos lényegi kifogásuk az volt, hogy a község méretében kétszeresét kívánta megépíteni, mint ami egy tíz tantermes iskolához járna. Azt nem értették, hogy a jelenlegi tornatermünk csak tornaszoba, így egy új építésénél nemcsak a tíz tantermes Tabán úti iskola kiváltásában kell gondolkodnunk. Az egyértelműség érdekében idén változtattunk a pályázat szövegezésén, sőt odáig elment az önkormányzat, hogy nagyobb önrészt vállalt fel a címzett támogatás elnyerése reményében. Ennek ellenére - bár az ő útmutatásait követtük - idén sem kaptunk támogatást. Tudom, hogy az idei állami pénzeszközökből nagyon sokat elvitt az árvízvédelem, nagyon sokat átcsoportosítottak a folyószabályozásokra. Azt viszont nem tudom elfogadni, sem elképzelni, hogy a törvény által szabályozott kötelező állami feladatot - mint az általános iskolai oktatás - 70 %-ban finanszírozza meg az önkormányzat. A címzett támogatás épp azért van, hogy megfordítsuk ezeket az arányokat vagy teljes állami finanszírozással hajtsuk végre.

- Ha a tornacsarnok egyszer megvalósul, a tanulók számára ez azt jelentené, hogy már 3. évfolyamtól megfelelő felszereltséggel ellátott szakteremben tölthetnék el a testnevelés órákat, ellentétben a mostani udvari és iskolapados rendszerrel.

- Azért lett a szabványban megengedett legnagyobb méretű tornaterem betervezve, mert így három szakaszra lehetne bontani. Ha a 3-4. évfolyam is átkerül a Köztársaság útra, akkor már 600 gyereknek kell a tornaórát biztosítani. Szakemberek kiszámolták, hogy az igényelt méretű terem három részre osztható, így három órát tarthatnak párhuzamosan.

- A környékben üzemelő tornacsarnokokat milyen forrásból tudták felépíteni, ők szerencsésebbek voltak a címzett támogatás odaitelésénél?

- 1994-ig, az Antall-kormány ideje alatt külön tornaterem-építési pályázatok voltak. Akkor nagyon sokan - pl. Kóka, Tóalmás, stb. - éltek ezzel a lehetőséggel, mely kb. 80 %-os állami támogatottságot jelentett. Mi akkor még megfelelő területtel nem rendelkezünk, mert az iskola bővítéséhez szükséges kisajátítás elhúzódott. Terület hiányában nem lehetett terveket készíteni, így tehát nem tudtuk mire pályázni. Persze voltak arról is vitáink az első ciklusban, hogy mindegy hova, csak építsünk egy tornacsarnokot. El tudom képzelni, hogy pl. az iskolai gyakorlókert helyén áll most egy tornacsarnok, de azért nem lehet tornaórát tartani, mert a Köztársaság útról és a Tabán útról oda kellene járni. Továbbra is pályáznunk kell, de sajnos, azt kell mondanom, hogy 2003-2004 előtt ilyen beruházás indítására nincs remény.

- A pályázati célok megfogalmazása kapcsán elgondolkodtam, hogy igazából miféle igények kielégítésére szolgálna a létesítendő tornacsarnok? Tanórák megtartására vagy a helyi - korosztálytól független - tömeg-ill. versenysportélet kiszolgálására is?

- A település lélekszámából adódóan természetesen csak az iskola és egyéb sportoló csoportok közös tornaterem használatára van lehetőség, hiszen a sportegyesület külön képtelen lenne ilyen épületet fenntartani. Megfelelő öltöző- és kiszolgáló létesítmények esetén pedig, akár kulturális rendezvények helyszínként is szóba jöhet, de elsősorban az egészséges ifjúsági nevelést kell szolgálnia.

- Az önkormányzati intézmények közül megszünt a Műszaki Ellátó Szervezet, mely az intézmények karbantartását, piac-vásár bonyolítását, szemétszállítást, homokbánya üzemeltetését, stb. végezte. A felsorolt feladatellátások egy része átkerült a Szelektív Kft. hatáskörébe, melybe nem tartozik bele az intézmények karbantartása. A zavartalan munkavégzés effajta biztosítása hogyan oldható meg jelenleg?

- A Műszaki Ellátó Szervezet, mint intézmény, pénzfaló intézmény volt, hatékonysága volt megkérdőjelezhető, ezért szorgalmaztuk az átszervezését. Úgy gondolom, az elmúlt fél év arra bizonyíték, hogy a község élete nem feneklett meg. Említhetném a jelenlegi bontást, a Vasútállomáson elvégzett munkálatokat, a parkok gondozását... valahogy, mintha mégiscsak folyna az élet, melynek biztosításához igénybe vesszünk közhasznú munkásokat is. Az átállás miatt nem kis gondot jelentett, hogy egy-egy felújítást, javítást hogyan szervezzünk meg, de nagyobb odafigyeléssel, vállalkozók bevonásával eddig mindent meg tudunk és a jövőben is meg fogunk tudni oldani. Pl. ha egy villanyszerelést kell elvégezni - de nem balesetveszély elhárításáról van szó - akkor 4-5 nap türelemmel megszervezhető, hogy a vállalkozó az igényelt munkát elvégezze. Így nem kell egy hónapig villanyszerelőt tartani havi két napos munkáért. Továbbá nem szenvedett csorbát a nagybani piac, a piac, a homokbánya üzemeltetése ebben az átszervezett formában. Ami számomra megnyugtató, hogy a parkjaink a központban szépülnek, sőt jutott idő és erő arra is, hogy az árokpartokat kaszáljuk. A májusig tartó MESZ átszervezési bizonytalanság miatt nagyon-nagyon elmaradás volt ezen a területen.

- A jövőbeni koncepció a vállalkozók további bevonása e szakfeladatellátásba, vagy elképzelhető egy esetleges utód intézmény más alapokra helyezve?

- Egyre inkább az erősödik, hogy ez a váltás hatékony és jó volt. Karbantartókat csak a legszükségesebb létszámban tartunk, semmiképp sem intézményi formában. Jelenleg a Község Üzemeltetési Csoport a Polgármesteri Hivatalhoz tartozik, a Műszaki Csoport előkészítésével végzi tevékenységét. Ez azt jelenti, ha bármilyen üzemeltelési meghibásodás van - akár a víz-, a gáz-, vagy villanyhálózaton -, mozdulni képesek. Emellett egyéb kisebb feladatokba is besegítenek, de ha nagyobb munka van, azzal a vállalkozókat bizzuk meg.

- A Polgármesteri Hivatalon belül is voltak változások, elsőként is a jegyző személyét illetően, s emellett bizonyos

munkaerő átesoportosítások is lezajlottak. A lakosság szempontjából milyen személyi, szolgáltatásban ill. ügyintézésben történt átalakulásról fontos tudni?

- A hivatal belső életének átszervezése a hatékonyabb ügyintézés érdekében történt. A lakosság ebből sok mindent remélem, úgy vesz észre, hogy az ügyeit gyorsabban és szakszerűbben intézik. A közszolgáltatással kapcsolatos jelentős változás, hogy a napokban indul el a szelektív hulladékgazdálkodás a komposztálható hulladék új telepre való szállításával, melyhez kérjük a lakosság megértését. Azért történik mindez, hogy a jövő évezredben korszerűen tudjunk a szeméttel, a hulladékkal foglalkozni. Az új telepen már komposzt készül, melyből szándékunk szerint a beszállítóknak visszajuttatunk. A lakosság segítségét abban kérjük, hogy tiszta nyereséket, növényi származékot szállítson, mert úgy tudunk minőségi komposztot biztosítani. A homokbánya üzemeltetése is a Szelektív Kft. kezelésébe került. Ha megrendelik nálunk a szükséges homokmennyiséget, akkor azt adott minőségben, adott időre biztosítják. Januártól további változások várhatók, mely alatt a hulladék begyűjtési módjának átalakítását értem. Ennek egyik látható jele az új hulladékgyűjtő járművek megjelenése, valamint az, hogy lakossági tájékoztatást tartunk a szelektív gyűjtésre vonatkozóan. Ez az új rendszer akkor lesz hatékony, ha a lakosság is elfogadja és elhiszi, hogy környezetünk védelme érdekében nélkülük nem tudunk semmit csinálni. Ha nem fogadják el, akkor "Balkán" lesz Magyarországból, s így Turából is. Ha viszont elfogadják, akkor Svájc felé haladunk.

- Október 22-én fogadáson és kötetlen értékelő beszélgetésen vehettek részt az elmúlt három ciklus képviselői, a Polgármesteri Hivatal dolgozói és az intézményvezetők, az önkormányzatiság 10 éves fennállásának ünnepén. Az elvégzett munka fokmérője mindig a látványos fejlődés megmutatkozása és a lakosság, azaz a képviseltek meglegedettsége. Polgármester úr, hogyan értékeli röviden Tura nagyközség tíz esztendő demokratikus önkormányzatiságát, s benne azt a tényt, hogy sokan nem élték a meghívással?

- Ez utóbbival kezdeném. Szomorú voltam, hogy csak ennyi képviselő ill. volt képviselő vette a fáradságot, hogy eljöjjön erre a kis beszélgetésre. Az okokat nem tudom, mindenesetre szomorúsággal tölt el, ha úgy érezték, hogy tulajdonképpen nem változott semmi, így nincs miről emlékezni. Vagy esetleg úgy érezték, hogy nem is annyira fontos az önkormányzatiság, nem is kell erről beszélni. Én azt mondom, hogy a demokratikus átalakulások legnagyobb jelentőségű változtatása az önkormányzatok belépése volt. A tíz év azt bizonyította, hogy az életerős közösségek igenis fejlődnek. Ott, ahol a közösségnek van elképzelése a jövőjére vonatkozóan, ott összehangolják a cselekedeteket és fejlődésnek indul a település. Ott, ahol nemtörődömség, vagy hanyagság, érdektelenség jelentkezik, a közéletben megjelennek a pártoskodások, különböző villongások, a település elkezd visszafejlődni. Most az évezred fordulóján el kell gondolkodnunk, hogy melyiket választjuk. Az első részben utaltam rá, hogy jó lenne a Kónya-tó mögötti park

megvalósításában összefogni a település lakosainak, s ez majd megmutatja, hogy merre akar haladni Tura. El fog dőlni egy éven belül, merre megy a település: Elértünk egy szintet, és itt megtorpanunk? Vagy lesznek új elképzelések, melyek a község arculatának változtatását, az itt élők közérzetének jobbítását célozzák? Vagy csak beszélünk, vitatkozunk, civódunk egymással, és közben elszalad az élet mellettünk?

- **Köszönöm az interjút, s úgy gondolom, átfogóan érintettük a legfontosabb aktuális önkormányzati kérdéseket, melyről remélhetőleg további részleteket tudhat meg a lakosság a közmegehallgatáson.**

- Köszönöm a kérdéseket.

Seres Tünde

KÖZMEGHALLGATÁS

**2000. DECEMBER 11. (hétfő) 18 óra,
Bartók Béla Múvelődési Ház Tura**

ÉRTESÍTÉS

Értesitem a Tisztelt Lakosságot, hogy Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete még 1995-ben döntött az utcanevek megváltoztatásáról és az új házszámokról.

Ez év áprilisában felhívtuk a lakosság figyelmét arra, az utca- és házszám-változást mielőbb jegyeztessék be személyi igazolványukba, valamint mindenkinek saját érdeke a házszám-táblák kifüggesztése, kicserélése.

Tura Nagyközség Képviselő-testülete a 18/2000. (X. 24.) sz. rendeletével rendezte az utca- és házszám-táblák kifüggesztését, mely rendeletet jelen értesítéssel egyidejűleg megküldök.

A Polgármesteri Hivatal az utcatáblákat valamennyi utca sarki telkein (épületen)

elhelyezte, és minden évben ellenőrzi, annak hiányát folyamatosan pótolja.

Kérem a Tisztelt Lakosságot, hogy a házszám-táblák kifüggesztéséről mielőbb gondoskodni sziveskedjen - figyelemmel a 2001. február 1-én kezdődő népszámlálásra - mert a Polgármesteri Hivatal dolgozói 2000. december 31-ig a házszám-táblák kifüggesztését ellenőrzik, és hiányzó táblák esetében szabálysértési eljárást kezdeményeznek az ingatlan tulajdonosa ellen.

Tura, 2000. október 17.

Czeczéné dr. Szirmai Gabriella - jegyző

FIGYELEM!

HUNGÁRIA BIZTOSÍTÓ RT.

Az Allianz Csoport tagja

ÜGYFÉLSZOLGÁLAT VÁLTOZÁSI

A Hungárai Biztosító Rt Hatvani Személybiztosítási Fiókja
**KIHELYEZETT ÜGYFÉLSZOLGÁLATOT TART
NOVEMBER** havi kezdettel (november 9.)

Élet-, egészség-, baleset-, családi-, sport-, utazási biztosítások
Magán- és önkéntes nyugdíjpénztár
Befektetési tanácsok

Ügyfélszolgálat helye: **Tura Polgármesteri Hivatal**
Ügyfélszolgálat ideje:

Minden hónap 2. és 4. csütörtök 9-12 óráig

Kölcsönös bizalom, korrekt szaktanácsadás
A fenti helyen és időben várom Tisztelt Ügyfeleim érdeklődését!

Szűcsi Ferenc (Tel.: 37/340-418)
személybiztosítási és befektetési tanácsadó

A TURAI SPORTCSARNOKÉRT KÖZALAPÍTVÁNY

tájékoztatja a nyilvánosságot, hogy 1999. évben a személyi jövedelemadó 1 %-aként kiutalt

278.746 Ft

összeget tartalékoljuk a majdán megépülő Sportcsarnok előkészítő munkálataihoz.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy 1999. XII. 31-én a Turai Sportcsarnokért Közalapítvány számlaegyenlege:

648.021 Ft.

2000. évben kiutalásra kerülő személyi jövedelemadó 1 %-ának várható összege 364.050 Ft. E tétel tovább növeli a Turai Sportcsarnokért Közalapítvány számláján levő összeget.

A felhasználás időpontjáig a fenti pénzmennyiséget befektetésre szánjuk, hogy így is növeljük a Sportcsarnok számláján levő pénzüsszeget.

Ezúton is köszönjük a Közalapítványnak nyújtott támogatást.

Turai Sportcsarnokért Közalapítvány
2194 TURA, Petőfi tér 1.

Október 23. ünnepe

"NE ALUDJ EL MEG! - AZ ARNYÉK VISSZATÉR HET"

VERSET MONDOTT:

Gólya József (Lohy), Győri Attila, Köles Péter (Ficsor)
(a főtérn K.P. és Gy. A. látható), Szilágyi Zoltán

NÉPDALT ÉNEKELT:

Gregori Éva, Szita Eszter

FOTÓ: Seres Csilla

Ha közeledik október 23-a, sokunkban gyűlnek az indulatok: azért, ami 1956-ban történt; azért, mert sokan nem értik mit jelent ez a nap és ezáltal a ma megélt napjaink; azért, mert már előre szűgyenkezünk, hogy kevesen lesznek a községi ünnepeinken; s azért, hogy van-e mit ünnepelni abban az értelemben, mikor az ünnep az örömet jelenti, a közös örömet, mikor az ünnep tárgya minden fejben és szívben eggyé és azonos értelművé válik.

A rendszerváltás idején, s még azt követően is egy ideig, a község azzal a sokak által talán nem is ismert problémával küszködött, hogy nyitva tartsa-e a művelődési ház kapuit megfelelő vezető hiányában. Önkormányzati, képviselői kezdeményezésre felhívás is jelent meg a Turai Hírlap akkori számában, mely ötletekkel teli, önként jelentkezőket keresett - megfelelő díjazás ellenében -, akik vállalnák a "piros betűs" nemzeti ünnepek alkalmából megemlékezés, színpadi műsor elkészítését, rendezését. Mivel nem tódultak a jelentkezők, ezért az állandó, egymást váltó "önkéntesek" - a közéletben már amúgy is aktív - Barcsi Zsolt és Kálna Tibor voltak több éven keresztül.

Március 15., Augusztus 20. - nem probléma, nagyjából egységes értelmezésű szimbólumok, történelem és irodalom könyvekből ismert szokásos áttekintések, nemzeti trikolor. Na de mi van október 23-ával, azt már kevesen akarják vállalni, az már keveseknek szól, vagy csak kevesek hallják meg. Talán időbeli közelsége, aktuálpolitikai vonatkozásai, egyes élő szereplői miatt? Nem mindenkiiben tisztázódtak értékei, áldozatai, küldetése? Nem tudni, mi zajlik le máskorban (és önmagunkban).

Az első október 23-i műsorrendezésre való felkérés ellen hevesen tiltakoztam, szinte lázadtam, hogy nincs elég alapos ismeretem erről az időszakról ahhoz, hogy méltó ünnepet rendezzek tiszteletére. Az eltelt esztendő alatt azonban - művelődési ház vezetői kivételével - túl va-

gyok egy fiatalokkal készített Hobo-zenés-irodalmi drámajátékon, a forradalmi törekvések más országbeli megnyilvánulásait egyéni sorsokon és tömegmegmozdulásokon keresztül megjelenítő film vetítésén (*Kundera: A lét elviselhetetlen könnyűsége*). Na de idén, a millennium évében ismét sikerült "elnyernem" a rendezés jogát. Gondoltam, talán választ kapok a bennem feszülő kérdésekre, ha felkérem az évente szokásosan koszorút elhelyező intézmények, szervezetek, pártok vezetőit ill. képviselőit, hogy mondják el gondolataikat az ünnep kapcsán a községi megemlékezés keretében. Mentségükre legyen mondva, hogy nem állt ugyan hosszú felkészülési idő rendelkezésükre, de e rövid idő alatt legtöbbjük - közéleti szerepük ellenére - nem élt a demokrácia nyújtotta szólásszabadság, a szabad véleménynyilvánítás lehetőségével, hogy elmondhassák, ki-ki hogyan gondolja másképp. Vagy nem volt mit mondaniuk? Vagy még mindig nem merik elmondani? Vagy még mindig nem lehet elmondani?

Ha jobban belegondolok: miért is vártam mást? Hiszen lapunk kényszerű fóruma a községi egyetnemértésnek, az általam vezetett intézmény sokszor tanúja a lakossági passzivitásnak. Ez az ünnep csak újabb színtere a már megszokott megnyilvánulásoknak. Pedig mi, "jövőzáloga" fiatalok mégiscsak a korban előttünk állóktól várunk a helyes történelmi-politikai-lelküismereti iránymutatást.

Mindez nem szemrehányás vagy felelősségrevonás, hiszen lehet, hogy kétségek gyötirik a megszólítottakat (beszédre felkérteket és ünnepelni várt lakosokat egyaránt), s persze az sem bűn, ha valaki egyszerűen csak nem szónoki alkati.

Habár itt nincsenek dalok Szent Istvánról vagy Kossuthról, 1956. október 23-a mégis jelentős történelmi állomása a magyar nép szabadságküzdelmének. Október 23-a egyben a Magyar Köztársaság kikiáltásának ünnepe is. Ez az államforma teremtette meg Magyarországon a demokrácia megvalósulásának, az önkormányzatiság kialakulásának jogi kereteit. Tíz esztendője, hogy léteznek hazánkban önkormányzatok, azonban ennyi idő elteltével is felmerül a kérdés, hogyan valósult meg a demokratikus önkormányzatiság, megvalósult-e, mennyire élünk ma szabadon.

Kedves Olvasó! Tisztelt Turai Polgár! Milyen gondolatai vannak ezen ünnep kapcsán? Talán túlfiatalságom, 70-es évekbeli születésem magyarázza (?) belső kényszeremet a cinikus megszólalásra, s a fenti hangvételért elnézést is kérek, miközben Földes László (Hobo) dalához nyúlok azon málázva, hogy mely sorok igazak manapság:

"Magyarország - márciusi ország
Magyarország - majomország
Magyarország - temetetlen
Magyarország - szeretetlen
Magyarország - szerethetetlen
Magyarország - feledhetetlen
Magyarország - csavargók börtöne
Magyarország - Európa köldöke
Magyarország - ne legyen Balkán
Magyarország - megáll a talpán"

Seres Tünde

Részletek a 2000. október 22-én elhangzott beszédekből:
KÖLES MIHÁLY (alpolgármester) "...A hétvégén olvastam egy újságban, a Magyar Nemzetben egy kimutatást. Közveleménykutatást készítettek középiskolásokról és felsőfokú intézmények tanulóiról. Többek között olyan kérdést is feltek, hogy '56-ról a döntő ismereteiket kiktől szerezték, honnan tudják. 17%-uk válaszolt úgy, hogy szüleitől, döntő többség az iskolából, tanulmányiból... az is elhangzott, hogy október 23-án az Aradi vértanúkat ünnepeljük, stb. Ilyen fals válasz is volt, ami azt jelenti, hogy nem eléggé vannak képbe a fiatalok közelmúltunkról sem. Úgy gondolom, hogy ennek kapcsán talán célszerű lenne azoknak, akik még szemtanúi, résztvevői voltak az '56-os eseményeknek - itt községünkben is - minél többször emlékezni, elmondani személyes élményeiket [...] Émlékszem kilenc éves fejjel, amikor a mostani ABC sarkán, egy kilométerköre felállva Pázmándi Pityu - középiskolás turai lakos - fölolvasa a 12 pontot hatalmas tömeg előtt. Emekem legalábbis úgy tűnt, mint kisgyermek, hogy hatalmas tömeg volt. A volt Hanoffer-udvarban többször figyeltem, ahogy a falu lakossága hordta össze a szabadságharcosoknak készítenő és szállítandó élelmiszeradományokat, s azt traktorokra, teherautókra rakták... a vörös csillag azonnal nemkívánatos jelvény lett mindenkinek... az úgynevezett régi Csepel kerekparrol mindenki smirglivel esiszolta le a vörös csillagot, mert hiszen a emereiben ez volt... Ezeket az apróságokat is gyerekként nagyon nagy élményként élte meg az emberf... [...] Azt kérem mindenkitől, hogy őrizze ennek a forradalomnak és szabadságharcnak az élményeit, adja tovább és plantálja az ifjúságba..."

TÓTH PÉTER LÁSZLÓ (Vigyázó Kör alelnöke) "... Sokféle szempont szerint, többféle hangnemből lehet szólni az 1956-os forradalomról és szabadságharcról, de fontosságát, nagyszerűségét értelmes ember nem tagadhatja. Itt Budapesten 1956 októberében kapott a vörös világbirodalom akkora pofont, amely megroggyantotta, és amit soha többé nem tudott kikeverni. Az '56-os magyar ifjak fordították más irányba a világtörténelmet. Azt, hogy 1989 óta Köztársaságban és szabad országban élünk, nekik is köszönhető. A forradalom leverése után Albert Camus, a világ hírnő író így ír: "A legázolt, bílmesbevert Magyarország nap ez elhunyt húsz esztendőben."

A forradalom és szabadságharc ilyen történelmi tett? - kérdezhetem. Ismerjük-e 1956 történelmét? '56 Turán történt eseményeit? Tudjuk-e, hogy ki volt Dr. Király János? Tudjuk-e rajta kívül Sára István, Seres József, Tóth László is hőrtört viselt a forradalom után. És ha ezt tudjuk, elmondtuk-e gyermekeinknek, továbbadtuk-e unokáinknak? Egyáltalán tudjuk-e, akarjuk-e ünnepelni az 1956-os forradalmat és szabadságharcat? Vagy talán úgy, mint most egy korszakkal mintegy "lenudjuk" a megemlékezést? [...] Az a Fülöp György, akinek a versét hallottuk... 1951-től a reeski börtönben, koncentrációs táborban szenvedett, talán kevesen tudják, hogy azzal a Dr. Király Józseffel, akinek a testvérét itt emléktábla méltatja [...] volt 1956-nak előzménye és voltak következményei. Ilyenkor szokott jönni az érvelés: nem kell olyan őszintén, olyan keményen. Meg aztán, legyünk belátással mások érzékenységére! De kérdem én: Kinek, kiknek az érzékenységére legyünk tekintettel? Azokéra, akik ebből a hazából, innen megkötözve elhurcolták az embereket? Azok érzékenységére, akik pufajkába öltözve rettegésben tartottak sok tízezer nemzetőrt, munkástamascost? Akik miatt elmenekült a hazából 200.000 magyar? Akik kivégeztek több mint 400 hazafit? Akik megvárták, míg Matuszfeld Péter betölti a 18. évét és 1959-ben végezték ki? Az ő és a velük rokonszenvezők érzékenységére figyeljünk? Október 6., az Aradi vértanúk napja, de nem emlegéjük együtt Batthyányt Haynauval, Damjanichot Jellasicssal, Török Ignácot Paskievicsel. 1956 kapcsán se mossuk össze a két oldalon állókat! A történelem bizonyítja, hogy az idő nemcsak megszüpít, de az igazságot is segít megtalálni..."

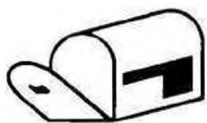
Ha egy idegen, akár az ország másik végében élő ember, meghallja azt a szót, hogy Tura - hacsak nem teljesen ismeretlen előtte - rögtön kastélyára, de még inkább néphagyományaira asszociál. Településünk már évtizedekkel ezelőtt elhíresült népzenei életeről Kovács László személyének köszönhetően, így tiszteletére 1992-ben, halálának 30. évfordulóján vette fel nevét az addig Kék Szivárvány Népdalkörként működő többszörös "Arany" minősítéses helyi daloscsoport Sára Ferenc vezetésével. A népdalkör aktív, rendszeres tevékenységét 1998 batusbalján, Sára Ferenc nyugalmába vonulásával, ünnepélyes keretek között befejezte. Bár alkalmanként még hallhatjuk őket egy-egy községi ünnepségen, az egykori közösségélmény ma már nem adatik meg nekik. Munkájuk, eredményeik azonban maig nem kerültek ki a köztudatból, s ennek jelzése volt az október 7-i szüreti mulatságon atnyújtott "Örökös Tag" emléklapok, amely kitüntetésben az együttes munkájában 10 évnél hosszabb időt eltöltött személyek részesültek. **Seres Tünde**

**A KOVÁCS LÁSZLÓ KÉK SZIVÁRVÁNY NÉPDALKÖR
 ÖRÖKÖS TAG EMLÉKPLAKETTJET** kapta:
SÁRA FERENC

**A KOVÁCS LÁSZLÓ KÉK SZIVÁRVÁNY NÉPDALKÖR
 POSZTUMUSZ ÖRÖKÖS TAG
 EMLÉKPLAKETTJET** kapta
**TELLER JÁNOSNÉ (vasaló-öltöztető)
 GREGORI ISTVÁNNE (szoknyaszedő)
 SZASZKO JÓZSEF (zenekari vezetőprimas)
 DOLANYI MIKLÓS (primas)
 CHIKAN ERNO (bracsás)
 LANG ISTVÁN (kontras)
 GÓLYA SÁNDOR (cimbalmos)**

**A KOVÁCS LÁSZLÓ KÉK SZIVÁRVÁNY NÉPDALKÖR
 ÖRÖKÖS TAG EMLÉKPLAKETTJET** kapta
**GÓLYA JÓZSEF (segédprimas)
 PASZTI PÉTER (nagybőgős)
 SZÉNÁSI BERTALAN TIBOR (cigányprimas)
 BENKE ISTVÁN (fotos-videos)
 SÁRA JÁNOSNÉ (öltöztető), BOZÓ GYÖRGYNÉ (öltöztető)**

Több évtizedes, lelkes munkája elismeréséül
**a KOVÁCS LÁSZLÓ KÉK SZIVÁRVÁNY NÉPDALKÖR
 ÖRÖKÖS TAG EMLÉKPLAKETTJET** kapta:
**KISS SÁNDORNE (alapító tag, 27 év)
 MÁCSAI ISTVÁNNE (alapító tag, 27 év)
 SZABÓ JÓZSEFNÉ (alapító tag, 27 év)
 KÜTI PETERNE (24 év)
 SZOTA SÁNDORNE (24 év)
 KÜTI MIHÁLYNE (21 év)
 CSANYI PETERNE (17 év)
 GÓDOR LÁSZLO (15 év) - GÓDOR LÁSZLONE (24 év)
 GÓLYA JÓZSEF (15 év) - GÓLYA JÓZSEFNÉ (15 év)
 SIMA ISTVÁN (15 év) - SIMA ISTVÁNNE (15 év)
 IMOLYA LÁSZLO (15 év), KÖLES PÉTER (15 év)
 PÁZMÁNDI SÁNDOR (15 év), SÁRA CSABA (15 év)
 TÓTH TIBOR (11 év)**

Szavas László

A történelvíró felelőssége (Pásztí Péter kritikája kapcsán)

*„A történelem mindig problematikus
és tökéletlen rekonstrukciója annak,
ami már nem létezik.”*

(Pierre Nora)

Nem a magam, inkább az ügy (Tura története – írásának kiegészítése, a könyv tévedéseinek kijavítása, a további forráskutatás) érdekében reagálok Pásztí Péter Turai Hírlapban (2000. szeptemberi szám) megjelent, jószándékú, igen alapos és adatgazdag kritikájára ill. kiegészítésére.

Természetesen csak az iskolatörténet kérdésében tartom magam illetékesnek, hiszen – bár nyomtatás előtt olvastam a teljes anyagot -, sem időm, sem energiám nem volt valamennyi adat, képaláírás ellenőrzésére – nem is ez volt a feladatom.

Az anyagrendezés és írás során igyekeztem tartani magam a Szerző/Szerkesztővel előzetesen megbeszélt terjedelemez, egyrészt ezért maradt ki pl. Cserhádi István szakdolgozatából néhány – megítélésem szerint kevésbé lényeges – adatsor. Másrészt tudtam, hogy a turai iskolák 300. évfordulója alkalmából (már a falutörténet előtt tervbe vettük és gyűjtöttük az anyagot!) bővítve, fotókkal gazdagabban, portré-írásokkal, visszaemléke/céckkel, riportokkal kiegészítve megjelenik önálló kötetben az iskolatörténet.

Így is hiányzik (más írások terjedelmének ismeretében) az úttörőcsapatok részletesebb története – bár a szövegben a legfontosabb események, nevek megtalálhatók, hiszen 1948 végétől az úttörőmozgalom és az iskola története egy és nem párhuzamos 1989-ig. (Szomorú, hogy Tóth István polgármester épp a könyv átadási ünnepségén ezt említette oly ódiúmként, mondván: ha ez a munka a rendszerváltás előtt jelent volna meg, akkor az iskolatörténet úttörőtörténet lett volna. Holott, mint a megyei versenyen 2. társával arany oklevelet nyert futlyás egy hónapig nyaralt ingyen a bolgár tengerparton. Ja, az emberi emlékezet szelektív, s idővel (szívesen) felejt. Aki erre a jutalomtáborozásra javasolta – a hatvanas évek elején! – Takács Pál csapatvezető volt. Nemcsak ő torzítja vesszőfutás-szerűre, iskolai, úttörőbeli élményeit. Hosszan lehetne sorolni ilyen személyeket, akik visszafelé gyűlölik azt a környezetet, melyben egykor boldogan lubickoltak. Nem véletlenül értettünk mi, szerkesztők egyet azzal, hogy a közelmúltat nem érintjük, mert azt a megelőzőnek is helyre kell tennünk. Ezért lett az iskolatörténet a II. világháború után krónikaszerű. Más dolog, hogy a megegyezést nem mindenki tartotta be.)

A fent említett terjedelmi okok miatt nem közöltük a csapatvezetőket, az igazgatóhelyetteseket, a miniszeri kitüntetéssel rendelkezők névsorát, akik legalább annyit (ha nem többet) tettek Turáért, mint aki önéletírását-önértékelését-önmegbecsültetését jelentette meg közpénzen. Bajnak nem baj, csak elgondolkoztató – hiszen az ún. „szerkesztőség” erről előre nem tudott. Szerettük volna az iskola gyerek-kitüntetettjének és a legalább körzeti versenyen I. helyezést elért diákoknak a nevét is összegyűjteni és megjelentetni, de forráshiányok miatt ma is gondjaink vannak ezzel.

Ugyanígy ok miatt „vékonyka” a szakközépiskola története is; ui. az intézmény megszűnése után elvitték az iratokat valahová, amiről senki nem tud, beleértve – az egyébként rengeteg segítséget adó – megyei levéltárat is. Jó lett volna, ha az egykori „szakközepesek” dokumentumokat hoznak, emlékeznek – nehezen mozdulnak manapság az emberek (illetve bizonyos ideológiai célok érdekében „nagyon” – pontosan úgy, mint régen).

A történelvíró felelőssége igen nagy.

En mind a szerkesztésben, mind a szövegezésben igyekeztem a tényekre, adatokra támaszkodva, minden reszrehajlás, érzelmi, ideológiai „be”hatás nélkül dolgozni. Tudtam/tudom, ilyen-olyan véleményre a megjelenés után számíthatok. Nem baj, mert még az esetlegesen rosszindulatú kritika is segíti a munkámat – az ügyet, Tura iskolatörténetének minél sokrétűbb, arnyaltabb, igazabb bemutatását.

Remélem, mások is hasonló módon elemzik, értékelik, kritizálják a – minden tekintetben igen értékesnek tekinthető – monográfiát, hogy a következő, kiegészített kiadás minél hibátlanabb, minél teljesebb, minél tudományosabb, történetibb legyen.

Javaslom: nyisson rovatot e cél érdekében a Turai Hírlap.

- mely gyűjti és bemutatja az új adatokat, ismeretlen információkat;
- melynek olyan vezetője van, aki turai affinitású, és aki meri vállalni a vélemények ütköztetését (nem a véleményezőket!); megfelelő felkészültséggel rendelkezik; illetve, aki ismeri a megjelent monográfiát

Abban bízom, hogy lesznek olyan fiatalok – erre a könyv átadásán Dr. Asztalos István is utalt –, akiket nem csak érdekel ősei, a település története, de lesz elég kitartásuk, energiájuk a további évek (különösen a község „alaptörténetének”) megírására. Megszívlelendők az ismeretlen történetíró sorai, mely a mohácsi vész évében, 1526-ban fogalmazódott meg:

„Ha valaki rosszhindulatúan szemrehányást tenne nekem ezért, vádolja a szeretet, amely a feladat vállalására készítetett. De ettől nemigen tartok. Ha viszont valaki a hiányosságokat kívánja hozzáértéssel kijavítani, ez irám, míg élek, hálás leszek.” (Az Erdy kódex prólogusából – A néma barát megszólal. Válogatás a Karthausi Névtelen beszédeiből. Bp., Magvető, 1985. 12. oldal)

Található azért bennem is tüske (ugyan ki nem talál, ha akar). A Tura története Szerkesztője mindenről megemlékezett mind a könyvben, mind az ünnepélyes bemutatón, de egy szó nem hangzott el sem szóban, sem írásban arról, hogy Tura „rövid” történetét az általam szerkesztett iskolai újság, a Turai Duma közölte éveken keresztül folytatásokban. Nem a teljesség óhajával, de mindenképp olyan céllal, hogy igény legyen ebben a turai nemzedékben is egyszer egy falutörténet kutatására, objektív megismerésére. A munka dandárját (gyűjtés, szerkesztés stb.) az 1991-ben indult iskolai honismereti szakkör diákjai végezték. A lapot ismerte, hiszen, az Aszódi Petőfi Múzeum újságunk alapításától kapja lapunkat.

A falutörténet írását/íratását még az „átkos tanács” korszakban én kezdeményeztem (bizonyosan megvan ez a volt tanácsülési dokumentumokban), de akkor annyi volt az akadály, hogy nem valósul(hatott) meg.

Igaz, ez miért lenne kivétel, hiszen, az I. világháború emlékművének felújítását, a turai csata hősei sírjának rendezését és a II. világháború áldozatai adatainak összegyűjtését is én kezdeményeztem, majd Tóth Istvánné akkori könyvtárossal és Nagy Nándor nyugalmazott katonatiszttal végeztem (amíg hagyták). Sokan emlékeznek a felhívásunkra és a gyűjtésünkre, mely végül – a rendszerváltás után említésünk nélkül – megvalósult.

Akkor már nem volt rám szükség, hiszen az új ideológia volt a fő, s nem a munka, nem az, hogy ki akar, tud, tehet ezért a faluért.

Hiszem – előbb-utóbb –, az lesz a lényeges megítélés Turán is: aki *önzetlenül* tett/tesz az ítélokért, annak kijár legalább a köszönet, a jó szó. Mert nem biztos, hogy csak azok lehetnek hasznosak ebben a faluban, akik valamely – épp aktuális – párt-, vagy világnézet alapján ülnek a „tűz” körül vagy állnak egymásnak hátvást, hogy védjék egymást és álláspontjukat – ahogy a turai mondja.

Tisztelt Olvasó!

Eddig sohasem fordultam a közvéleményhez magam egyéni gondolataimmal, de mindezek a kiegészítések adják a magyarázatot arra, hogyan készült az iskolatörténeti fejezet, mi volt a mindenképpen tisztességes cél: történetet, s nem bárkit/bárkiket kiemelő vagy elhallgató arcképcsarnokot adni a turai iskolák 300 évéről.

Dr. Asztalos István érdemeit nem kisebbítik a hozzájárulások. A mű igényes, szakszerű. Az első kötet tudományos-sága a társszerzők hozzáértése kapcsán megkérdőjelezhetetlen. Mi – turaiak, mint szerzők – pedig, ha *belekontárkodtunk* ebbe, igenis kell, hogy vállaljuk a felelősséget.

Bízom benne, ezt így látja a legtöbb turai olvasó, s azért igyekszik tollat fogni, hogy a közös emlékezet külfőiből a Köz minél többet meríthessen.

Tisztelt Szerkesztőség!

Szeptemberi számukban Pászti Péter tanár úr érdekes kiegészítéseket fűzött a Tura története című monográfiához. Szegényesebb ismereteim alapján, de szerényebb terjedelemben én is szeretnék hozzájárulni.

I. kötet, 23. old.

Templom köz. A zsinagóga épülete ma is áll még. Átvészelte a háborút és lakatosműhelynek álcázva az utána következő évtizedeket is, miközben aszódi társát lebontották. Jellegzetes, szép arányait az átalakítások ellenére is megtartotta. Amíg többre nem telik, legalább romként meg kellene menteni az utókor számára.

I. 24.

Tabán. E helynévről sokkal többet tudunk annál, minthogy az adatközlők Tabálynak is mondták. A Földrajzi nevek etimológiai szótára szerint a név oszmán-török eredetű, "eszerzőműhely, tímárműhely" jelentésű szóból alakult ki. Előfordulása meglepően gyakori, én eddig tízenkét településen találkoztam vele városrész vagy utca nevében: Boldog, Budapest, Debrecen, Dunakeszi, Hatvan, Heréd, Hódmezővásárhely, Szeged, Szolnok, Tura, Vác, Zagyvarékas. A szolnoki Danjanich János Múzeum egy könnyen hozzáférhető helytörténeti anyaga [www.djm.hu] említi, hogy a név általánosan elterjedt a "szegény, elhanyagolt, külső városnegyedek" megnevezésére.

I. 378.

A Tura életében igen jelentős szerepet játszó Schossberger családról szóló fejezet óriási hiányt pótol. Bizonyára sokan ennél is több információra számítottak, vagy örömmel vették volna bizonytalan eredetű ismereteik megerősítését. Hiszen tudjuk, hogy az 1943. évi kémiai Nobel-díjat elnyert Hevesy György (1885-1966) Schossberger Eugénia (Jenny) és Hevesy Lajos gyermekeként született. Tetsvére, Hevesy Pál, aki európai és dél-amerikai országokban az Osztrák-Magyar Monarchia diplomatájaként (nagykövetként is) dolgozott, 104 éves korában halt meg Svájcban. Élete utolsó évében (1988) ismerőseivel felkerestette a szülők turai "házát", de a róla készült képeket már nem láthatta.

Sokan éppen a tudományos igényű monográfiát olvasva kaphatnak kedvet ahhoz, hogy ismereteiket közöljék, régi fényképeiket előkeressék. Ezért folytatni kellene az adatok, képek gyűjtését most, a könyv megjelenése után is.

Budapest, 2000. október 16.

T. Tóth László

Megszólítottam...

*(Avagy R. M. után szabadon: folytassunk békeharcot a belső helyzet éleződése miatt!
Az ellenség itt lapul!)*

Tóth P. László, a Vigyázó Kör alelnökéként megszólított engem és a termelészövetkezet elnökét, Kiss Miklós urat lapuk októberi számában, leírt gondolatok feletti vita apropójával.

Kiss Miklós nevében nem óhajtok szólni – szakterületének ő, szerintem jó ismerője. Talán csak annyi véleményt hadd mondjak, hogy a „típus” szót nem az alelnök úr politikai olvasatában használta: a nagyüzemi, nagy területen, jó eszközellátással dolgozó nyugati gazdálkodást hozta párhuzamba a nálunk erre lehetőséget (eddig!) adó TSZ-ekkel, nagyobb mezőgazdasági üzemekkel – kialakulásuktól függetlenül. Anakronisztikusnak éreztem az aktuál-politikai okokból, bosszúból való törpegazdálkodás, nadrágszíjparcellás rendszer – nyugaton már rég meghaladt – modelljének visszaerőltetését a paraszti létől elszakított, elszakított dolgozókkal, ezek folyamatos támogatását, miközben a nagyüzemeket tudatosan elsorvasztják szakszerű átalakítás helyett. Az én olvasatomban Kiss Miklós úr (aki nem osztotta fel a mezőgazdasággal foglalkozókat felsőbbrendű tulajdonos „magyar parasztok”-ra és lenézett rangú tsz-dolgozókra, tehát nemigen sértette többek közt a turai mezőgazdasági - volt és jelenlegi - dolgozók többségét sem) csak annyit mondott, hogy ahol kell, ott kevésbé ideológiát, politikát, revánsot, de több szakszerűséget várna el. Épp a mezőgazdaság, ezen belül pedig a turai emberek érdekében is.

Rátérve az én dolgomra. Mindenek előtt leszögezem, júniusi cikkem a pedagógusnapra, nem történelmi-elemző, nem politikai írás volt. Mint 70 dolgozó vezetője szigorúan apolitikusan dolgozom, élek – különben beosztottjaimtól sem lenne jogom ezt elvárni, pedig abban talán egyetértünk, kisgyermekünk neveléséhez nyugodt légkört csak így lehet biztosítani az iskolában.

Pedagógusnapi írásom a pedagógus-társadalom gondjaira, nehézségeire (örömeire), a pedagóguslét megélésére próbálta a figyelmet ráirányítani. Hitem szerint Tóth P. László nevében is, hiszen pedagógus kollégának tekint(ett)em Őt is. Nem volt célom az „orvos, lakatos, rendőr, netán a kántor-hittanantató” érdekeit, jellemmegélését kifejezni, ehhez sem jogom, sem hitelem nem lenne – bár, ha megkérnék rá, megfelelő felkészülés után lehet, megtenném tőlem telhetően.

Alelnök úr tényeim igazságát elismerte – ám hiányolta annak társadalom-történeti, politikai elemzését, hiányolta a bűnös megbélyegzését, a jelenleg kötelező politikai elkötelezettség kinyilvánítását, az „elásott kutyák” kiadását. Valóban írásomban ezek nem lelhetők fel: következik ez a bevezetőmben említettekben, ill. a cikk jellegéből – másrészt, én elismerem az olvasó jogát, hogy ő majd át- és továbbgondolja a témát, az olvasó nem gyerek.

Nehéz vitázni Tóth P. Lászlóval, hiszen a leírt tényeket nem cáfolja (nehéz is volna), legfeljebb okokat, következtetéseket próbál feltételezni – joggal teheti: ő így hiszi; bár jobb lett volna egy önálló eszmefuttatás ebben az esetben, a témához (Pedagógusnap) kapcsolódva.

Amit mégis megpróbál sugallni, az az, hogy a jelent ne merészd kritizálni, mert ezzel a múltat kívánod vissza, akkor pedig Te egy nemzetáruló, krypto.... stb. vagy és én bélyeget nyomok reád. Pedig nem erről szól a világ, 11 évvel a rendszerváltás után már semmiképp. A félelmeiktől ideje volna megszabadulni, rossz iránytű az.

Közoktatásunk több mint 100 éves. Bizony, ebben nevelkedtek a világhíressé lett tudósok is, akik a Nobel-díjba menekültek. Mert tényleg menekültek: fajüldözés, vallási türelmetlenség, anyagi és erkölcsi elismerés, munkakörülmények hiánya, aktuál-politikai nyomások elől – az épp létező kormány- és társadalmi berendezkedéstől függően. A közoktatást 1948-ban nem szétverték, hanem – jól? rosszul? – államivá tették. Az azóta végzetek még nem töltötték be a Nobel-díj életkort, nem általános technikai forradalmi korban éltek, a vasfüggőnyt sem csak az egyik oldalról használták fel akadálynak ellenük. Azért ebben az átkosban is voltak bőven hazai és külföldön élő világhírű tudósaink (űrkutatók, számítástechnika), felhalálóinkról nem is szólva. Az pedig, hogy az elmúlt nemzetközi olimpiákon 37 év alatt matematikából 88 %, a 25 év fizikából 91 % sikerességgel szerepeltünk, talán minősíti a közoktatás utóbbi idejét is.

De igazán itt sem erről van szó: valahogy az az érzésünk, a fürdővízzel együtt a babát is kiöntük. A növényt nem kiirtással nemesítik, hanem nyeséssel, ojtással, gondozással, öntözéssel; az oktatásügy, a benne dolgozók is ezt várják, tervszerű, ésszerű, szakszerű változásokat. Sokszor nem ezt kapják. Erről és a következményekről szolt júniusi cikkem, nem elásott kutyák kereséséről.

Tóth P. László alelnök úr minket megszólított egy idézettel: „A kommunizmusban az a legrosszabb, ami utána jön.” Bevallom, gyakorlott újságolvasónak tartom magam, de az üzenetet nem tudom hová tenni. Mit üzenhet vajon az alelnök úr, nekem és Kiss Miklós úrnak? A mögöttes gondolatot sejtem, ahhoz viszont nemigen passzol, vagy túl szegényes (Cyrano d. B. jut eszembe). Talán azt fejezi ki, hogy a rendszerváltás után törvényszerű az oktatás és

mezőgazdaság területén ez a helyzet? Tegyük szét kezeinket, maximum hátra mutogassunk? Legyen mindenkinek üldözési és üldözői mániája? Szakadjunk bűnösökre és büntetőkre? Eleződünk?

Alelnök úr! A tények makacs dolgok, bármilyen ideológiai cédulát is ragasztunk rájuk. Sok párttitkár, de sok pap, orvos, kovács, rendőr (legalább) az általános iskolát az állami közoktatásban végezte, így Ön és gyermekei is (emlékszem rájuk, kedveltem őket, s nem hiszem, hogy rosszra neveltem volna egyiket sem), ezt ne feledje. A szakmai dolgokat ne felkorbácsolt érzelmekkel próbálja megítélni, az a munkának nem tesz jót.

Általános zárógondolatként üzenhetném a kö-kenyér allegóriát, de a TV-ben már lejárárták. Így Gandhi gondolatát idézem: (Szegény, nem tudhatta, hogy a fogkérdezt is megoldották szakszerűen.) Ha az emberiség továbbra is a szemet-szemért elvet fogja követni, akkor rövidesen csak vak ember lesz a Földön.

Seszták Sándor

"Tisztelt" Nagy Istvánné, vagy Akárhogyishívják!

Kevés örömmre szolgált eddigi 3 névtelen (pontosabban: feladó, cím nélküli, hamis aláírással ellátott) levele. Mivel nem adott lehetőséget, hogy személyesen válaszoljak Önnek közvetlenül, ezért az újságon keresztül teszem azt

Ön levelében gyűlölettel teljes módon szól az intézményünk élelmezési dolgozóiról, egyesekről személyükben becsületsértő módon ír, kritizálja az iskola vezetését, intézkedéseit, fenyegetőzik.

Mindamellett, hogy egy torz lelkiületű ember bontakozik ki sorai-ból, akit csak sajnálni tudok, közlöm önnel a következőket:

- *A következő névtelen levelét olvasás nélkül kidobom.*
- *Az eddigi leveleket a rendőrségnek adom át vizsgálatra, ha még egyszer „megtisztel”.*
- *Ha személyét felfedi, azonnal becsületsértésért, hivatalos személy elleni fenyegetés miatt feljelentem.*

Utoljára egy jó tanács: Forduljon gyorsan szakorvoshoz.

Tiszteletem nélkül:

Seszták Sándor

A Hevesy György Általános Iskola igazgatója

Arany: Toldi

**"Túrte Miklós túrte, ameddig túrhette,
azzal áll a bosszút, hogy csak fel sem vette..."**

Tisztelt Tóth Péter László Alelnök Úr!

A Turai Hírlap októberi számában közzétett nyílt leveledre - melyet, mint a Vigyázó Kör Alelnöke jegyeztél, az alábbiakat válaszolom:

1./ Örülök, hogy elfogadod a Turáért adott elismerő kitiüntetéseket. Ez különösen azért fontos, mert a kitiüntetéseket éppen a többségében Vigyázó Kör tagjaiból álló KOS (Kulturális-, Oktatási és Sport) Bizottság javaslatára adományozza a Képviselő-testület. Kálna Tibor Tanár Úr kitiüntetése azért gond, mert az önkormányzat az első ciklusban hozott egy állásfoglalást, miszerint képviselőt mandátumának ideje alatt nem terjesztünk fel közszégi elismerésre. (Ezért mandátumának lejáta után kapott közszégi elismerést Erdélyi Ágnes és Kardoss Imre, akik kitiüntetését a Kör tagjai is támogatták.) Javaslatodból úgy látszik, hogy a "Kör" ebben az esetben mégis csak szeretett volna kivételt tenni, de ezt nyíltan a bizottság és a testület felé nem merete hangoztatni. Vagy álszeméremből nem tette, s most utólag alelnökét használja szócsőnek. Hogy Kálnáné kitiüntető címre való felterjesztése a helyes-e, megint nem a javaslattevői határidő után több hónappal kellene felvetni, hanem a megadott időben lehetett volna tárgyalni róla. Azt, hogy a javaslattevőkről nem tudtál, ne hozd fel a következő lapszámban mentségül, mert ahogyan az MSZP és az FKGP vezetői is minden testületi ülésre meghívót kapnak, ugyanígy kaptál meghívót a testületi ülésekre, csak hogy ők meg is jelennek. Igaz a "Vigyázó Kör" képviselteti magát, de akkor végképp nem értem ezen elmarasztalásodat.

2./ Dr. Mádly Ferenc - immár köztársasági elnökünk - kétszer is meglátogatta községeinket - közreműködéssel. Ezek szerint, amikor úgy történt, ahogy tervezted, akkor minden rendben. Amikor nem jött el, akkor a polgármester a hibás. Talán, állítólag - a hivatalos elnöki jelölés előtt a Vigyázó Kör egyik vezetője ugyanígy meghívta a civil szervezet nevében, mint korábban. (Mint Millenniumi Önkormányzati Biztos ezt talán az egész falu nevében megtehetette volna.) Az események sodrásában, amikor jelezte a Kör a Professzor Úr meghívását, már hivatalosan is köztársasági elnökjelölt volt. Innentől a polgármester felelőssége mennyi tapintat, empátia van benne arra, hogy eldöntse: a Professzor Úrnak azokban a napokban-hetekben jobban esett egy tapintatos eszönd (legalább tisztelőitől), mint egy "majd mi megmutatjuk, hogy azért is eljött" törtéte, követelőző meghívás. Éppen ezt a tapintatot fejeztem ki azzal, hogy - kb. 8 perces - titkára jelenlétében lezajlott beszélgetésben köszöntöttem a turai polgárok nevében. (És nem csak a Vigyázó Kör nevében. Ezért megint kaphatok szemrehányást.)

3./ Lehet, hogy a Vigvázó Kör semmit nem tehet, hogy az önkormányzat "nem éppen rózsás anyagi és egyéb helyzetet" javítsa. De rontani se kellene. Mert:

- a) A MESZ atszervezését - mely éppen a takarékosabb feladatellátást célozta - közel egy évig húzta a Képviselő-testület, csupán azért, mert a Vigvázó Kör képviselő tagjai és még néhányan nem akartak a nem hatékonyan működő intézmény szerkezetén - személyi okok miatt - változtatni.
- b) Szintén sikerült - többszöri kísérlet ellenére - a kistérségi központ szerepünk erősödését megakadályozni. Sikerült a körjegyzőséget, a körjegyzőségi székhelyet Galgahévízre telepíteni, ezzel néhány millió forint normatív támogatást elszalasztani. (A normatív támogatás beépülése az önkormányzati rendszerbe azt jelenti, hogy rövid időn belül ki fog alakulni a városok és város környéki hivatalok működési struktúrája, de a városok lesznek meghatározók. Végül is Aszöd nincs olyan nagyon messze.) Két példa arra, hogy mégiscsak van beleszólása a Körnek a község ügyeibe. (Harmadik a kitüntetések.) Igen, de ezt nyíltan vállalni kellene. A két esetet azért hoztam fel, hogy bizonyítsam: a Vigvázó Kör tagjai nem egyéni, szuverén döntést hoztak az elmúlt időszakban.

A "Vigvázó Kör... egy társaság, akik havonta összejönnek, mert jól érzik együtt magukat." - írod. Jó érzés együtt lenni - baráti, civil szerveződés. Mert ilyen alapon a színjátszó kör, az ifjúsági neptánc csoport, vagy a nyugdíjas klubok is közéleleti civil szerveződések - Turáért. Ezen utóbbiak nem nevezik magukat a település megmentőinek, "csak" végzik áldásos, maguk és mások számára hasznos tevékenységüket. Pedig pl. a nyugdíjasok is megvitatták a község eseményeit. Véleményt is nyilvánítanak, amiért ezúton is köszönetet mondok Nekik. Igaz, Ők közben nem döngöttek a mellüket. Bizonyára más szemléletűek.

Vélemény-nyilvánítás - ha kérdezik. Ugyanakkor mint látható, a Vigvázó Kör alelnöke sem kérdezett, hanem vitaforumot indított olyan témákból, melyeket egy-egy kérdéssel rendezni lehetett volna. (Akár "Körön" belül is.) Ezért vállalom, - és gondolom Alpolgármester Úr is vállalja - hogy nem vagyunk tagjai a Vigvázó Körnek. Mert nekünk az egész település hosszú távú érdekeit kell szem előtt tartani.

Utolsó

Gondolatokkal - különösen előre mutató gondolatokkal - lehet vitatkozni, még ha nem írják le azokat, akkor is. Meggondolatlan gondolatokkal talán vitatkozni sem érdemes. Én az újság hasábjain történő "vitatkozást" papírpocskoláshoz érzem. Végezetül: Asztalos István igazgató úr Schillert idézi az újság ugyanazon számában: "Meghacsátani és elfelejteni, ebből áll a derék ember hosszija".

Következtetés:

Mint a médiából tudjuk, a pártok megkezdték felkészülését a 2002-es választásokra. Töltögetik fegyvereiket, mozgolódnak. Az időzítés alapján Alelnök Úr is ezt teszi. Vagy véletlen egybeesés? Talán azokéhoz hasonló mozgolódás? A tisztelt olvasóra bízom. Lehet, hogy csak egyéni nyughatatlanág; lehet, hogy választási előkészület. Néhány hónap múlva kiderül. Hiboriban csak lövészárkokat építenek. Békében, körültekintő véleményformálással lehet a következő nemzedéknek építeni.

Tóth István - polgármester

HELYREIGAZÍTÁS: Előző számunkban egy esetben pontatlannal és kevés nyomdafestékekkel került be lapunkba a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesület (GKRTE) Internet címe, amiért ezúton kérünk elnézést.

A helyes cím: www.godollo-tourist-region.hu

SZÖVŐSZAKKÖR

A

TURAI BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

2 KORCSOPORTBAN.

Várjuk mindazok jelentkezését, akik
kedvet és kitartást éreznek
a kézművességhez.
Karkötőtől falvédőig
sok minden készíthető!

ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOKNAK:

Szakköri napok péntekenként

14-16 óráig.

Részvételi díj:

800,- Ft/hó + anyagköltség térítése

Szakmai vezető: DOLÁNYI ANNA

14 ÉVES KOR FELETT:

Szakköri napok csütörtökönként

18-20 óráig, de bármikor

lehetőség nyílik a megkezdett

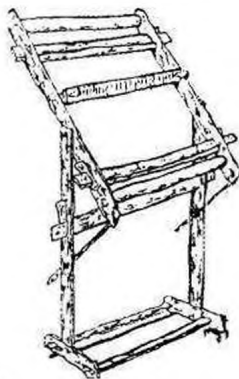
munkák folytatására.

Részvételi díj:

1.000,- Ft/hó + anyagköltség

Szakmai vezető: MOGYORÓ HEDVIG

Elevenítsük fel együtt a szövés turai
hagyományait, és ismerkedjünk meg
új lehetőségeivel is!

Szeretettel
várjuk az
érdeklődőket!
Információ:
28/466-026
vagy
személyesen
a művelődési
házban.

ISKOLÁNK NÉVADÓJA: HEVESY GYÖRGY

Az őszi fényei beragyogták az emlékoszlopot

Hosszú előkészítő munka után, október hó közepén a Turai Általános Iskola "kilépett a névtelenség homályából". Október 13.-a óta az iskola teljes neve: **Hevesy György Általános Iskola.**

A névadó ünnepség tiszteletére díszbe öltözött az iskola központi épülete. Elkészült az emlékmű, amely a világszerte ismert és elismert Nobel-díjas professzor munkásságának állít örök emléket. Körülötte remek kis virágoskert pompázik, az iskola előcsarnokában pedig egy rendkívül gazdag kiállítás mutatja be mindazt, ami Hevesy György életének legemlékezetesebb pillanatait tárja az érdeklődők elé. Az anyag összegyűjtését már hónapokkal korábbi levelezés előzte meg, de a fáradozás nem volt hiabavaló, hiszen a kiállítás tablói, tárgyi emlékei, könyvei hű képet adnak Hevesy György életéről és sokoldalú tevékenységéről. Induljunk el a kiállítás üvegtárlói előtt, és adjunk mindenkinek előtt választ arra a kérdésre, hogy ki is volt tulajdonképpen Hevesy György, miért éppen őt választotta a turai iskola névadójának.

1885. augusztus 1-én született Budapesten báró Hevesy Lajos és a turai Schossberger Jenny bárónő gyermekeként. Gyermekkorában gyakran töltötte idejét a sülysápi Hevesy kastélyban és Turán. 1903-ban érettségizett a Budapesti Piarista Gimnáziumban, ahol német, angol és francia nyelvet tanult. Ezután két évet a Budapesti Tudományegyetem Bölcsészkarán töltött el, majd 1904-1908-ig a Berliini Mű-

egyetem kémia szakán tanult tovább. 1908-ban doktori fokozatot szerzett a Freiburgi Egyetemen. Dolgozatában a fém-nátrium és a nátriumhidroxid-olvadék kölcsönhatásáról értekezik. Ezután két éven át tanársegédként dolgozott a Zürichi Műszaki Egyetem Fizikai Kémiai Intézetében, ahol megismerkedik Albert Einsteinnel. 1910-ben Karlsruheban tovább folytatta kémiai kutatásait. Doktori tudományos fokozatát a Budapesti Tudományegyetemen honosította. Manchesterben Ruhelforddal és Niels Bohrral dolgozik tovább. Itt tanújává vált az atommag felfedezésének. 1913-ban tudományos fokozatot szerzett (habilitál) a Budapesti Tudományegyetemen, ahol egészen 1918-ig magántanárként dolgozott. Közben ismerkedett meg Párizsban a Curie-háaspárral. Még ez év áprilisában Peneth-tal közösen felfedezte a radioaktív nyomjelzés módszereit. 1914-1918-ig katonai szolgálatot teljesített az Osztrák-Magyar Hadseregben, majd a háború után a Budapesti Tudományegyetem rendkívüli professzora lett, egy év múlva pedig a 2. számú Fizikai Intézet vezetője. 1920-tól Gróh Gyula és Zechmeister László professzorokkal dolgozott együtt az Állatorvosi Egyetem Kémiai Intézetében. 1920-1926-ig a Koppenhágai Egyetemen Niels Bohr munkatársaként dolgozott, majd 1922-ben Dirk Costerrel közösen felfedezték Koppenhágában a 72. sorszámú elemet, amit Hafnium-nak neveztek el. Közben kutatásokat folytattak a radioaktív ismeretek biológiai-orvosi alkalmazása területén. 1924-ben feleségül vette Pia Riist, egy dán hajógyáros lányát, amely házasságból három gyermeke született, közöttük az ünnepségre Turára látogató, még élő Ingrid. 1926-ban kinevezték a Freiburgi Egyetemen a fizika-kémia nyilvános, rendes professzorává. 1934-1943-ig a Bohr Intézetben kutatott tovább Koppenhágában. 1943-ban a náciizmus elől menekülnie kellett Stockholmba, ahol az ottani egyetemen dolgozott tovább. Ugyanebben az évben átvehette a Kémiai Nobel-díjat. *Az izotópok indikátoraként történő alkalmazásáért* címmel. A díjat magyar állampolgárként vette át. 1945-ben felvette a svéd állampolgárságot. A Magyar Tudományos Akadémia tagjává választotta meg ez évben. 1949-ben újabb kiténtetésben részesült, megkapta Londonban a Royal Society Copley-érmét, majd 1959-ben az Atom a Békéért-díjat, amelyet az ENSZ főtitkara adott át. Ezután 1966. július 5-én bekövetkezett haláláig a Stockholmi Egyetem szervekémia professzoraként dolgozott. Hát ennyit Hevesy Györgyről.

A névadó ünnepség méltóképpen emlékezett meg a Nobel-díjas tudós-professzorról. Az ünnepséget, a Himnusz el-éneklése után, Seszták Sándor iskolaigazgató nyitotta meg. Különösen az alábbi megállapításai figyelemreméltóak: *"Minden ember rendelkezik példaképpel, akihez külsőjét, belsőjét igazítja. S ez így van jól, mert az segíti boldogulását az életben. Emellett fejlettebb fokot jelent a közösség példaképe, mert megválasztása tudatos: a kiválasztott lesz életének igazolója, céljának megjelenítője, tenei vezérfonala, összetartozásának biztosítója. Ahogyan a nemzet - mint összetartozó közösség - úgy egy iskola sem létezhet közös célkép és hagyományok nélkül. Ma azt ünnepeljük, hogy ta-*

találtunk, választottunk olyan embert példaképül magunk elé, aki valóban méltó az ilyen szerepre... Mától Hevesy György a Nagy István szobrászművész által megálmodott és elkészített emlékoszlopról felénk fordulva figyel ránk, figyel, hogy a ránk kirótt leckét teljesítjük-e. A lecke pedig a következő: bárhova mész, bárhol élj, magyar vagy és ez kötelességet ró rád, mert nemzeted ismerik. Ha pedig otthon maradsz, netán nem leszel világhírű, nem fedezel fel semmi csodálatos dolgot, akkor is add magadból a legtöbbet. Erre a feladatra a jövő nemzedéke rója majd ki az osztályzatot: jeledést vagy emlékezést."

Az igazgató nagy tisztelettel és szeretettel üdvözölte az ünnepség vendégeit. köztük **Ingrid Hevesy-Raddmann**, Hevesy György leányát. **Marx György** akadémikus professzort. **Dr. Földes Istvánt**, a Magyar Orvostudományi Nukleáris Társaság elnökét. **Beregnyei Miklóst**, a Paksi Atomerőmű üzemtörténészét. **Dr. Deák Györgyöt**, a Szombathelyi Tanárképző Főiskola tanszékvezetőjét. **Dr. Vida Józsefet**, az Egri Eszterházy Tanárképző Főiskola docensét. **Lovász Mártát**, a Pest Megyei Közgyűlés képviselőjét, valamint a környező települések polgármestereit, iskolaigazgatóit, fizika és kémia szakos tanárait, a helyi intézmények, vállalkozások, szervezetek képviselőit, a megjelent szülőket és nem utolsósorban az osztályok képviselőit és megjelent tanulókat.

Az ünnepélyes megnyitót után Marx György professzor igen hangulatos, sok sztorival tarkított előadása következett, amelyben bemutatta a világhírű, Nobel-díjas fizikokémikust. A résztvevők valószínűleg még sokáig nem fogják elfelejteni azt a mosolyt fakasztó kis történetet, amelyet manchesteri tartózkodása idején élt meg Hevesy György. Ezidőtájt nem volt anyagiakban túlságosan elkényeztetett helyzetben, így az étkezéseit háziasszonyánál bonyolította le. Feltűnt azonban neki egy idő után, hogy a vasárnapi sült hús íze visszaérzik a keddi vagy szerdai fasírozott ízében. Azt tette hát, hogy a vasárnapi hús maradékot titokban megszorta kis mennyiségű radioaktív anyaggal, majd a következő húson napon egy speciális elektroszkóp segítségével megtalálta a korábban elhelyezett radioaktív anyagot, tehát gyanúja beigazolódott.

Ezután került sor az új emlékmű felavatására, amelyet a világhírű professzor leányával együtt végzett el. A koszorúk elhelyezése után Lukács András apát-plébános úr szentelte meg az emlékművet. A továbbiakban még néhány vendég méltatta az ünnep jelentőségét, elismerve az iskola vezetőinek, a nagyközség vezetőinek nagyon megalapozott és helyes döntését a névadó kiválasztását illetően. Természetesen nem maradt el az iskola tanulóinak szokásos színvonalas műsora sem, melynek során a kisiskolások Donászi Magda és Osváth Erzsébet versével, a felsős tanulók József Attila és Szabó Lőrinc versrészleteivel, valamint az iskola egyesített énekklubbja turai népdalok' elnevelésével tette meg felejthetlenebbé az ünnepséget. Ezután a Szózat elnevelése jelentette az ünnepi program első részének befejezését. Senki nem mellőzhette az iskola előcsarnokában, lépcsőházában elhelyezett kiállítás megtekintését, amely egyes szakértők nyilatkozata szerint bármelyik tudományos intézetben megállná helyét.

A Csodák Palotája Turán c. játékos, tudományos bemutató a fizika és kémia terembe invitálta a felső tagozatos tanu-

lókat. Hamarosan meg is telt mindkét tanterem, ahol izgalmas fizikai és kémiai kísérletek tanúi lehettek a résztvevők. A fizika kísérleteket Dr. Vida József főiskolai docens vezette, a kémia kísérletek bemutatói a turai iskola "öregdiákjai" voltak: Bolbás Anikó, 5. éves gyógyszerész hallgató, Gábor Eszter, frissen végzett vegyész, és Győri László, 5. éves gyógyszerész hallgató.

Eközben az iskola udvarán kezdetét vette az aszfalttrajz-verseny, amelyen alsó tagozatos tanulók vehettek részt. A verseny témája: Milyen iskolába szeretnék járni? Amíg a gyermekek különféle játékokban vehettek részt, vagy azok nézői lehettek, a vendégek és a helyi érdeklődő felnőttek Tóth István polgármester úr vezetésével a Schossberger kastélyba látogattak el. A résztvevők szomorúan vették tudomásul a csodálatos épület jelenlegi pusztuló állapotát és kilátástalannak ítélték jövőjét.

Amikor aztán a nap országos csúcsot döntött meg, vagyis a hőmérséklet megközelítette a 30 fokot, kezdetét vette a Hevesy Kupa labdarúgó bajnokság, amelyen részt vettek a körzeti csapatai: a galgahévízi és a turai leánycsapat, a galgahévízi, a valkói, a zsámboki és a turai kiscsapatok (5-6. o.), valamint a galgahévízi, valkói, vácszentlászlói, zsámboki és turai nagycsapatok (7-8. o.). A mérkőzések sorozata a kora esti órákban ért véget, és az alábbi eredmények születtek:

Leányok:	1./ Galgahévíz
	2./ Tura
Kisik:	1./ Tura
	2./ Zsámbok
	3./ Galgahévíz
	4./ Valkó
Nagyok:	1./ Galgahévíz
	2./ Vácszentlászló
	3./ Tura
	4./ Zsámbok
	5./ Valkó

Nem lenne teljes a beszámoló a nagy eseményről, ha nem tennék említést arról, hogy gyermeknapságunk a Turai Duma a névadó-avatás tiszteletére két hónapon át fordítási versenyt rendezett. Szeptemberben angol, októberben pedig német szöveget kellett lefordítaniuk az erre vállalkozóknak, természetesen a szöveg kapcsolódott az ünnep gondolataihoz. Az alábbi tanulók kaptak jutalmat munkáikért: Czira István, Farkas Edina, Papp Anna nyolcadikosok; Diós Timea, Molnár Mónika hetedikesek; Nagy Norbert, Sági Zoltán, Tóth Enikő, Tóth István hatodikosok és Sallai Gergely ötödikes.

Szöveg és fotó: Takács Pál

KÖSZÖNET

A Hevesy György Általános Iskola dolgozói és tanulói nevében az intézmény vezetése köszönetét fejezi ki mindazon turai polgároknak, akik jelenlétükkel névadó-ünnepségét írott meghívóval, vagy a nélkül megtisztelték és ezzel jelentőségét emelték.

Köszönjük:

Diligens Melinda (tolmács).

Nagy Roland (technikus)

Seres Csilla (fényképész).

Gábor Eszter (vegyész).

Bolhás Enikő (egyetemi hallgató).

Győri László (egyetemi hallgató) segítő közreműködését.

Seszták Sándor

Hevesy György

Általános Iskola igazgatója

"Élni fog a nemzet,
amely összetart."

/Arany János/

MEGHÍVÓ

A TURAI TANULÓKÉRT ALAPÍTVÁNY

NOVEMBER 25-én, szombaton 18.30 órától

a turai Bartók Béla Művelődési Házban

JÓTÉKONYSÁGI ESTET

rendez, melyre szeretettel meghívja Önt és Kedves Családját.

Belépődíj: 2.500,- Ft/fő, mely magában foglalja a vacsorát.

/Ha nem tud eljönni, de szívesen támogatná az estet,

500,- Ft-ért pártoló jegyet vásárolhat./

Az est programja:

- az iskola diákjainak szórakoztató műsora
- a Turai Komédiások vidám jelenete
- Tóth Eszter Evelinó kiállítása

BÁL a CALYPSO Zenekarral - TOMBOLA

ITAL A BÜFÉBEN VÁSÁROLHATÓ!

Jegyek igényelhetők a tanulókon keresztül.

AZ ARADI TIZENHÁROMRA EMLÉKEZTÜNK

Iskolai ünnepély és koszorúzás

Október hatodikán délelőtt az általános iskola udvarán emlékeztek meg a tanulók és a nevelők az aradi vértanúk kivégzésének 151. évfordulójáról. A nagyon színvonalas történelmi, irodalmi műsort, amelyet Horváth Zoltánné tanár készített elő, az ünnepség résztvevői fegyelmelzetten és nagy figyelemmel hallgatták végig. Csakúgy, mint 27 éve minden esztendőben a Galga Expedíció, a Turai Duma, a DÖNK (Diákönkormányzat) és a Napraforgó Gyermek Fotószakkör részvételével, a koradélutáni órákban koszorúzásra gyülekezett mintegy három tucatnyi gyermek. Valamennyiük kezében egy szál virág és egy gyertya hirdette azt, hogy nemzeti gyászunk kifejezésére zárandokolt ide tanulóifjúságunk küldöttsége. A gyermekeket a hagyományos főhajtásra elkísérték az iskola nevelői: Kardoss Imre, Szarvas László és Takács Pál tanárok, valamint Gyenes László hévízgyörki iskolaigazgató, a Galga Expedíció egykori résztvevője és vezetője. Miután sikerült a természet és a környező lakosok által telepített akadályokon áthalolni és az emlékművet megünnepelni, Szarvas László tanár úr emlékezett az akkori

szomorú eseményekre, majd a Kossuth nótá közös eléneklése mellett fellobbantak az emlékezés lángjai: a szelíden lobogó gyertyácskák. Ezután helyezték el a résztvevők a virágokat a hősök sírján.

Azt hiszem, valamennyiünk gondolataiban a nagy költő sorai lobbantak fel:

*"Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket."*

/Geri/ - Fotó: Takács Pál

CSILLAGHULLÁS

Búcsú Chikan Ernő tanár úrtól

A 90 éves "ezermester"

A Hevesy György Általános Iskola nevelőtestülete, dolgozói közössége és közel ezer főt számláló tanulóifjúsága nevében búcsúzunk mély fájdalommal és nagy tisztelettel Chikan Ernő tanár úrtól, a mi drága Ernő bácsinktól.

Ha elfogadjuk a néphit állítását, amely szerint, ha meghal valaki, egy csillag is lehull az égről, akkor elmondhatjuk, Chikan Ernő halálával szegényebb lett az égbolt egy csillaggal.

Ezt a csillaghullást azonban nagyon kevesen láthatták. Nemesak azért, mert amikor kedves halottunk végleg lehunyta szeméit már késő éjszaka volt, de azért is, mert ezekben az órákban felhőfoszlányok takarták el szemünk elől az eget. Azért láthatták kevesen ezt a csillagot, mert ez nem volt egy sziporkázva ragyogó, önmagát mutogató, másokat túlvilágító csillag. Ez a csillag tudta, hogy miért tüzetett ki az égboltra. Azért, hogy teljesítse mindazt a küldetést, amely egy csillag lényegét jelenti.

Napjainkban sok ezer tudós dolgozik azon szerte a világon, hogy hogyan, milyen szerekkel, kúrákkal és terápiákkal lehetne meghosszabítani az emberi életet. De vajon azon dolgozik-e ugyanennyi kutató, hogy a sorstól kapott éveinket hogyan lehetne még tartalmasabbá, még gazdagabbá, még eredményesebbé tenni? Chikan tanár úr e két dolgot csodálatos ötvözetben tudta közel száz éves élete során alkalmazni mindennapjaiban.

Mi jelentheti a tökéletességet egy pedagógus életében? Erre a kérdésre nagyon egyszerű a válasz: csak és kizárólagosan a gyermekek szeretete, elkötelezettség a gyermekek iránt. Megfelelni annak az elvárásnak, hogy az iskolát elhagyva gyermekeink ne csak a tudományok alapjait vigyék magukkal, hanem a tisztességes emberi életre is kapjanak felkészítést.

Hogy ennek a magasatos feladatnak hogyan tett eleget Ernő bácsi, csak úgy tudhatnánk meg, ha fellapoznánk az egykori igazgatói jelentéseket és szakfelügyelői jegyzőkönyveket. Mindig az elismerés legmagasabb foka csillan ki ezekből az okmányokból. Az általa létrehozott iskolai gyakorlókert nem csak a megye pedagógusainak, de sok száz egyéb területen dolgozó szakembernek a csodálatát is kivívta, azokét, akik tömegesen látogattak el ide. Az első megközelítés azt sugallta róla, hogy szigorú, kemény akaratú tanár, de ha valaki mélyebben érdeklődött iránta, megtapasztalhatta segítőkészségét, jóindulatú segíteni akarását. Mindezt mi, akkori fiatal pedagógus kollégái is éreztük. Segíteni akarását nagyon sok esetben mi is tapasztalhattuk. Megható volt, amikor egy-egy gyermek védelmében kiállt az egész tantestület előtt.

Ő mindenhez értett, és mindig kész volt a segítségadásra más területeken is. Ha zongorát kellett hangolni, vagy éppen letört a kilincs, leengedett a kerékpár, vagy otthon történt valami egyik-másik háztartási géppel, csak neki kellett szólni. A szerszámok mindig a keze ügyében voltak, nála gyorsabb segítség el sem volt képzelhető. Amikor a kastély épületébe költözött át, azonnal átértézte és magára vállalta a szomorú körülmények között pusztuló épületet. Hány éjszakáját kellett megszakítania azért, mert egyes éjszakai betolakodók még mindig találtak elvinni valót, vagy éppen csak a rongálás kedvéért hatoltak be az épületbe.

De Chikan tanár urat ott láttuk a község kulturális életében is. Azokban a színdarabokban, amelyeket a világháború előtti és utáni években játszottak a helyi műkedvelők, Ernő bácsi is szerepeket vállalt. De amikor zenekar alakult, ott is megtalálhattuk őt. Hogy szerénységét bizonyítsam ezzel is, nem a primás szerepét vállalta a zenekarban, hogy ő legyen a közönség előtt hajlongó sztár, hanem beérette a másodhegedűs szereppel.

Azok, akik munkásságát nem ismerték közelebbről, a Turai Hírlap januári számában megjelent róla szóló riportból sok mindent megtudhatnak róla. Ez az írás is szerénységéről, gyermekszeretetéről, optimizmusáról és 98 évesen is segítő szándékú, jóakarató tanácsairól szól.

A nagy erdélyi író, Nyíró József a Kopjafák című könyvének előszavában azt írja, hogy az nem lehet igaz, hogy a négy szál deszka az emberi élet végét jelentse. Nem lehet a koporsóba zárni az elhunyt ember szellemét, szellemiségét. Ez tovább él és gazdagodik az idő múltával. Kedves halottunk szellemiségét lehet, hogy a mai eltorzult, pénzhajhászó, embertelen világunkban nem fogja senki felismerni és követni. De lehet, hogy unokáink, vagy az ő unokáik ráismernek tiszta életének másokért áldozott munkásságára, és akkor ezen a kis sírhalmon majd nagyon sok csodálatos virág fog illatozni, pompázni.

Drága Ernő bácsi legyen békés az örök álmod!

Takács Pál

(Elhangzott 2000. október 6-án, Chikan Ernő tanár úr temetésén)

JUBILÁNS HÁZASOK NAPJA: NOVEMBER 12.

Október 14-15-én tartották Rómában a Szentév kapcsán a Családok Jubileumának napját. Ennek témája a Szentatya célkitűzése szerint: *„A GYERMEK, A CSALÁD ÉS A TÁRSADALOM TAVASZA.”*

Alfonso Lopez Trujillo bíboros, a Pápai Család Tanács elnöke a következőket ajánlotta megfontolásra: *„Beszélhetünk-e tavaszról, virágzásról, örömről és reményről, amikor a világon sok-sok gyermek helyzete inkább szegényt, keserűséget, kudarcot vált ki, hosszú és kegyetlen télre hasonlít.”* Emlékeztetett II. János Pál pápa lengyelországi látogatásán mondott szavaira, miszerint nincs jövője annak a nemzetnek, amelyik megöli gyermekeit. Sok országban demográfiai télről beszélhetünk, mivel több a sírhalom, mint a bölcső. A tél és az eltorzult értelem a megfogant, születendő életből, az embrióból kísérleti eszközt csinál, az emberi szerveket piaci árná alacsonyítja. Tél uralkodik a családokban, amelyek mindezt megengedik, ahol semmi sem vet gátat a válások folyamának, amelyeknek a gyermekeik az áldozatai. Szörnyűséges télről van szó, ahol megengedik gyermekek örökbefogadását élettársi kapcsolatban élő, erkölcsi alapot nélkülöző párok számára. II. János Pál pápa a Gyermekekhez írt levelében már leleplezte az embertelenség számos jelenségét, utalva a gyermekek „szanalásának” legszörnyűbb formáira is. Hogyan maradhatunk közömbösek annyi gyermek szenvedését látva, különösen, amikor ezt a felnőttek okozzák? Ezen jelenségek ellenére, meggyőződésünk, hogy elérkezik a tavasz, hiszen Betlehemben megszületett a gyermeki Jézus, az élet Ura. - mondotta beszédében Trujillo bíboros. Hozzátette: *„Akkor beszélhetünk tavaszról, amikor az egyház erőteljesen hirdeti minden gyermek szent méltóságát, a család kötelességeit és jogait. A tavasz azt jelenti, hogy a népek vezetői, a törvényhozók rászánják magukat, hogy higgyenek az emberről szóló igazságban, azt megvédik és tisztelik, a gyilkos törvényeket a család és a gyermekek érdekében hozott törvényekkel váltják fel.”* (Magyar Kurír, 2000. október)

Meggondolandó, miféle jövőt alakítunk magunknak, és utódainknak. Ez a családok életének megújulása nélkül ábránd marad. Ha rosszak az épület téglái, a habarcs is csak ideig-óráig tartja össze, szétmállik. Ha családjaink szétziláltak, vagy létre sem jöttek, miféle építő elemek lesznek ezek a jövőnek, a társadalomnak? Nem nagyvonalúság és szabadság az, ha szétfolyik életünk, szétszórjuk kincseinket, hanem felelőtlenség. A mi kényelméért feláldozzuk a jövőt.

A 60, 50, 25 even át egymásnak nemcsak sok örömet szerző, de egymást sokszor nehezen tűrő hitvestársak hűségének egyik oka: gyermekek sorsa, jövője volt. Nem a maguk érdekét,

hanem azok boldogságát nézték. Ezt hívják szeretetnek. Amikor mások boldogságát látva leszünk mi magunk is boldogok. Amikor számunkra az az öröm, ha más örülni látunk, és annak az öröme szerzői mi voltunk. Önző, a mindig maga jogait hangoztató, maga javát kereső, maga boldogságát hajszoló gyermek, fiatal nemigen válik ilyen, gyermekeinek szeretet adó édesapává, édesanyává. - Ezért a másokra figyelésre, segítőkészségre, előzékenységre, udvariasságra, áldozatkészségre, szeretetre nevelni kicsi kortól egyet jelent. A CSALÁDI ÉLETRE KESZÍTENI GYERMEKEINKET.

Hogy vannak boldog házaspárok? Hogy vannak szép, harmonikus családok? Hogy vannak szüleiket szerető gyermekek, gyermekekért élő szülők? - Vegyük észre, becsüljük, tiszteljük meg őket, mert Isten elgondolását valóstították meg házasesetükben, a családi életben.

ISKOLÁNK: HEVESY GYÖRGY NEVÉT VISELI OKTÓBER 13-TÓL

Seszták Sándor iskola igazgató úr leveléből: *"Iskolánk névadóünnepsége október 13-án, pénteken 10 órakor lesz. A névadónk, Hevesy György leszármazott gyermeke, lánya is részt vesz az ünnepségen - rajta keresztül kifejezte a család az igényét, kérését, hogy az ünnepség keretében megtörténne az emlékmű felszentelése is. Ezt a kérést továbbítom Ön felé."*

Iskolánk névadójának, Hevesy György Nobel díjas fiziko-kémikus tudósak, - aki Turan többször megfordult, és a Turai kastélyt építő Schossberger Zsigmond unokája volt, - emlékszobrát a következő imádsággal szenteltük meg: Istenünk, minden bölcsesség forrása, Te alkottad az embert a magad képére és hasonlatosságára. Értelemmel, akarattal áldottad meg, hogy *"Uralma alá hajtja a természetet, folytassa teremtő és gondviselő művedet."*

Hevesy György Nobel-díjas tudósak is, akinek a nevét iskolánk viseli Te adtal kiváló tehetséget és akaratot, mellyel a tudomány terén világszerte elismerten nagyot alkotott.

Amikor megáldjuk iskolánk névadójának, előttünk álló szobrát, kérünk, hogy tudásban, emberségben, családszeretetben legyen iskolánk minden tanulójának, nevelőjének példaképe.

Áldd meg ezt az emlékszobrot, áldd meg ennek az iskolának minden tanulóját, nevelőjét, dolgozóját, és mindazokat, akik működését segítik, Krisztus, a mi Urunk által.

VENDÉGÜNK VOLT: DR. VERES ANDRÁS PÜSPÖK

November 4-én este a Plébánián 60 érdeklődő előtt tartott előadást Dr. Veres András püspök atya, a Püspökkari Konferencia Titkárságának vezetője. (Egyébként maga II. János Pál pápa szentelte püspökké 2000. január 6-án Rómában.) A meghívón ezek a kérdések szerepeltek: *„Merre tart a világ a bioetika fejlődés területén? Az eredményes kutatások ellenére vannak okunk félni? A tudomány kerékkötője-e az Egyház, amikor elutasítja a génmanipulációt, a klónozást, terhességmegszakítást? Hogyan viszonyul az egyház a szervátültetés kérdéséhez, különböző fejlődési fázisban lévő embriók lehetséges felhasználására a gyógyászatban stb.”*

A fiatal Püspök atya, aki Rómában végzett és erkölcsteológusként ismert, világosan kifejtette, hogy az egyház a Biblia szellemében, *„Hajtsátok uralmatok alá a földet...”* a kutatásokat, az emberi és természeti törvények egyre alaposabb megismerését, és az emberi fejlődés szolgálatába állítását nemcsak támogatja, de ösztönzi is. A génmanipulációval az eredeti egyed tulajdonságait tudják átörökíteni, ha úgy tetszik tetszőleges tulajdonsággal bíró „egyedeket” előállítani. Persze nem olyan egyszerű a technikája, hogy erre hamarosan sorozatban sor kerülne, de féltő, hogy az ember kezében az, amit előnyére fordíthatna, hátrányára, veszedelmére lesz. Pl. ki lehetne „tenyészteni” olyan embertípust - félig állat, félig ember -, amely kellő értelemmel rendelkezne ahhoz, hogy az alantas munkákat elvégezze, de másodrendű fajként, öntudatos értelem nélkül. Az Úristen minden embert külön egyednek, helyettesíthetetlennek alkotott. Az emberi kézben az „embergyártás” tucatmunkává silányodna... A klónozástól túl sokat remélnék a szenciációt hajhászok. Mintha megismételhető lenne az ember. Talán külsejében, némely örökletes hajlamában igen, de neveltetése, körülményei biztosan mássá alakítanak. A tudósok tudományát ezzel nem lehetne beültetni egy új egyedbe. Az csak fantázia, hogy sok tudós sok ismeretét lehetne egy utódban átörökíteni.

A szervátültetéssel kapcsolatosan is igen érdekes kérdések merültek fel. A dupla szerveinket felajánlhatjuk, hogy mások életét megmentjük (vese, bőr, csontvelő) de amiből csak egy van, azt csak öngyilkosság árán lehetne átadni, ami Isten parancsával ellenkezik. Mikor vehető ki a szív egy agyhalált szenvedett, de mesterségesen még életben tartott emberből? Csak a halála után.

A lombikbébi, vagy mesterséges megtermékenyítéssel kapcsolatosan hallhattuk, hogy *„a gyermek Isten ajándéka és nem a mi jogunk.”* Ha Isten általunk fakaszt életet, és biz ránk gyermekeket egy ideig, hogy neveljük, Isten ajándéka, ami teljesebbé, szebbé teszi életünket. Amikor azonban mesterséges módon több petesejtet termékenyítenek meg, és azok közül kiválasztják a beültetendőt, tudomásul kell venni, hogy megfogant életeteket ölünk meg, amikor a többit elvetjük, amivel az abortusz vétkét meríti ki.

Az Egyház az emberrel való manipulálást természetesen tiltja, és tiltakozik ellene. Mert veszélyesek ezek a kísérletek! Ismerjük Szilárd Leónak, az atomhasadás felfedezőjének lelki gyötrelmét, amikor az általa felfedezett hallatlan energiaforrásról megtudta, hogy azt atombomba, gyilkos fegyver előállítására fordítja a gonoszság. A génmanipuláció is hasonló veszélyt jelent az emberiség jövője számára. Sok hozzászólás, kérdés vetődött föl, amire a hallgatók megelégedésére a Püspök Atya készséggel válaszolt.

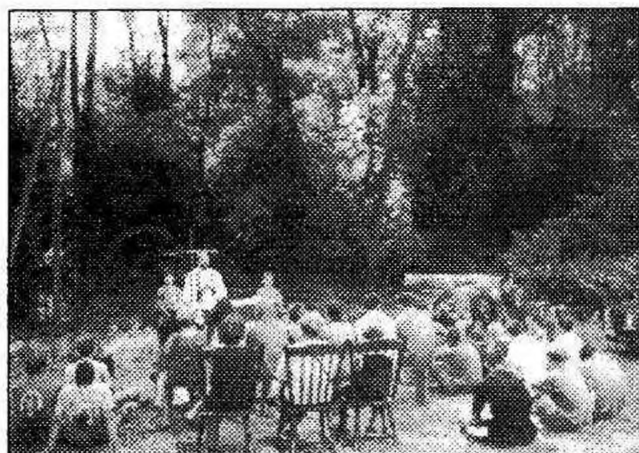
Lukács András apát-plébános

EGYHÁZKÖZSÉGÜNK FIATALJAINAK ZARÁNDOKLATAI ÉS NYÁRI TÁBORAI A KETTŐS JUBILEUM ÉVÉBEN

Millenniumi cserkész tábor

(Bükk, Duna-kanyar, Gödöllői-dombság útvonalon július 15-24. között)

Szentmise Róbert atyával
Farkaslyuki vadászház udvara, 2000. július 23.

Csapatunk idén nyáron vándortáborral tette meg emlékezetesebbé keresztény államiságunk ezer esztendő évfordulóját, mely ezáltal szervesen illeszkedett be éves programunkba is. Az előkészületek már télen elkezdődtek kicsiknek-nagyoknak, őrsi raj és csapatszinten egyaránt. Gyakorlati és elméleti készület volt ez túrákkal, kirándulásokkal, változatos sokszínű előadással. 40 résztvevővel indult vándortáborunk két különböző útvonalon, két különböző életkori összetételű cserkészcsoporttal. A roverk (16 évtől) Mezőkövesd érintésével a Hór patak völgyében a Bükk-fennsík áttel Belpátfalvára mentek először. Mindezt gyalogosan, sokszor szakadó esőben. Útjuk során múzeumokat, templomokat, történelmi eseményekben gazdag tájakat néztek meg, jártak be.

Ezalatt a kisebb cserkészek a szobi altáborból Barcsi Zsolt csapatparancsnok vezetésével Esztergom nevezettségével ismerkedtek meg és a Pilisben túráztak.

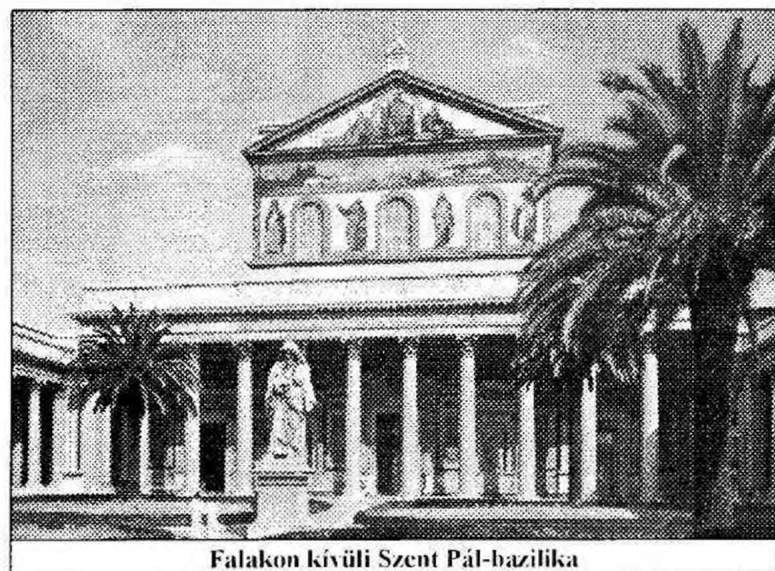
Innen indultak tovább a farkaslyuki alaptáborba (Gödöllői-dombság), ahol vetélkedők, népdal- és néptáncstanulás várt rájuk, valamint sok-sok játék és táboréjszaka. A roverk Belpátfalváról továbbindulva ugyancsak a programot valósították meg, majd csatlakoztak az alaptáborban lévőkhez, s ettől kezdve tevékenységük már közös volt. A hely közelsége miatt sok szülő és hozzátartozó látogathatott meg bennünket, de eljött hozzánk Lukács András plébános atya is. Köszönet a csapatvezetésnek, fenntartó testületnek, Dolányi Nusi néninek és mindazoknak, kik hozzájárultak 40 gyermek tartalmas vidám táborához a millenniumi esztendőben.

- cserkész -

A Szentatya magyar nyelven köszöntötte a turai zárandokcsoportot

"Köszöntöm Magyarországról, Turáról, ... érkezett csoportokat.

Apostoli áldásomat küldöm mindnyájatoknak és kívánom, hogy élményekben gazdagon térjete haza római zárandoklatotokról, Olaszországból. Dicsértessék a Jézus Krisztus."

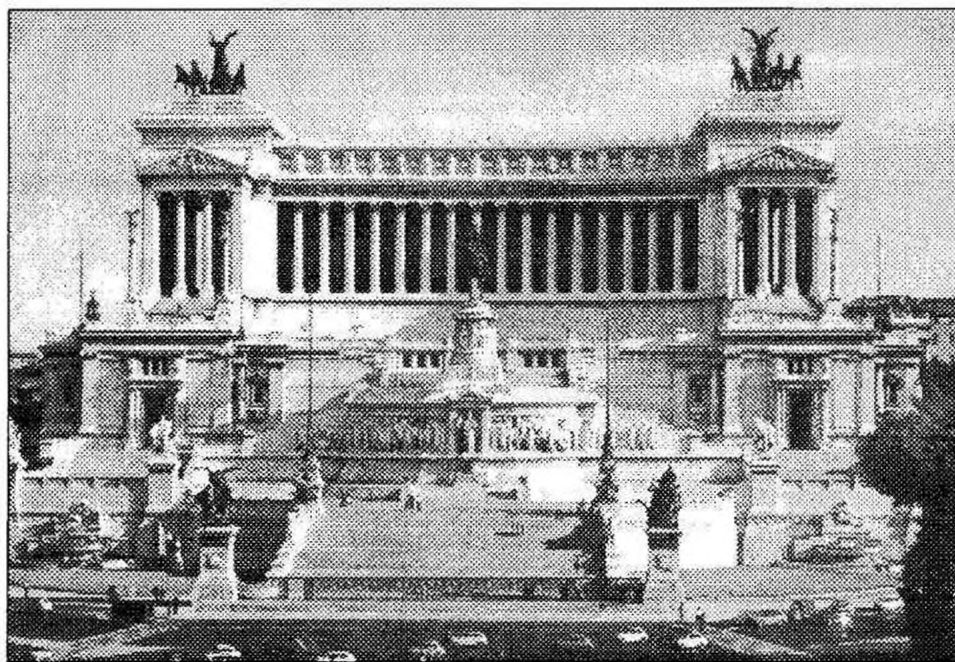
Falakon kívüli Szent Pál-bazilika

Ez a pápai köszöntés hangzott el 2000. augusztus 2-án a római Szent Péter téren, amikor egy 50 fős, zömében turai fiatalokból álló zárandokcsoport II. János Pál papánk audienciáján vett részt.

Mindezek előzményeként 2000. július 29-én reggel Kómár István atya és Barcsi Zsolt hitoktató vezetésével indultunk el, hogy több száz kilométert utazva eljussunk Olaszország fővárosába, Rómába.

Megérkezve, első utunk a Vatikáni Múzeumba vezetett. A múzeum páratlan értékeinek csücsán, Michelangelo híres freskóival, a Sixtusi-kápolna áll.

Szállásunk a Szent István zárandokházban volt, ahol meglepően jó körülményeket biztosított az ott szolgáló néhány nővér. Ezt ezúton is köszönjük!

Viktor Emmanuel emlékmű Róma szívében

Az ezt követő napon négy napos római tartózkodásunk alatt sorra jártuk az antik, illetve a keresztény Róma fontosabb nevezetességeit: Szent Péter, Szent Pál, Lateráni Szent János és Santa Maria Maggiore bazilikáit. A Szent Péter-bazilika magyar vonatkozása az altemplomban található Magyarok Nagyasszonyakápolna. A Szent Pál-bazilikát Róma egyik legbriliánsabb templomát ott emelték, ahol a népek apostolát, Szent Pált eltemették. A Lateráni Szent János-bazilika, Róma katedrális, valamint Róma és az egész világ minden templomának anyja, 352. augusztus 5-én éjjel a Szent-

szűz megjelent egy Giovanni nevű patrícius és Liberius pápa álmában, és megparancsolta nekik, hogy építsenek egy templomot ott, ahol másnap lehull a hó. A csoda bekövetkezett és megépült a Santa Maria Maggiore-bazilika, amely a sok, Szűz Máriának ajánlott templom közül a legnagyobb.

A Colosseum, Castel S. Angelo, Forum Romanum, Scala Santa, stb. - mind-mind valamiről hirt ad az utóknak. A körszínház, vagyis a Colosseum közönsége ezer és ezer keresztény halálát nézhette végig a keresztényüldözések idején. A Flaviusok egykori amphiteatrumban XIV. Benedek pápa fölállította a Keresztút stációit, és az egészet Krisztus szenvedéseinek emlékére és a keresztény vértanúk tiszteletére szentelte föl. Ma a Szentatya nagy ünnepekkor végigjárja a Keresztutat a stációk előtt. A Scala Santa, azaz a Szent Lépcső a hagyomány szerint az a lépcső, amin Jézus ment fel Pilátus elé. Ezt a lépcsőt kegyes Helena császárnő hozatta Rómába. A 28 lépcsőfokon csak térden szabad felmenni.

Rómából Sorrentoba történő utazásunk elején Róma külvárosában pár órára megálltunk, hogy megtekintsük a Szent Callistus-katakombát. Ez a hely Róma első keresztény temetőjére emlékeztet bennünket. Ma a szelvi szerzetesek az őrzői. Míg a Rómában töltött napjaink a lelki töltetkezésre szolgáltak, úgy Nápoly mellett, a sorrentoi három napban a pihenés volt a főszerep. Volt időnk a tengeri fürdőzésre, nápolyi városnézésre, Pompei megtekintésére, a Veziv meg-

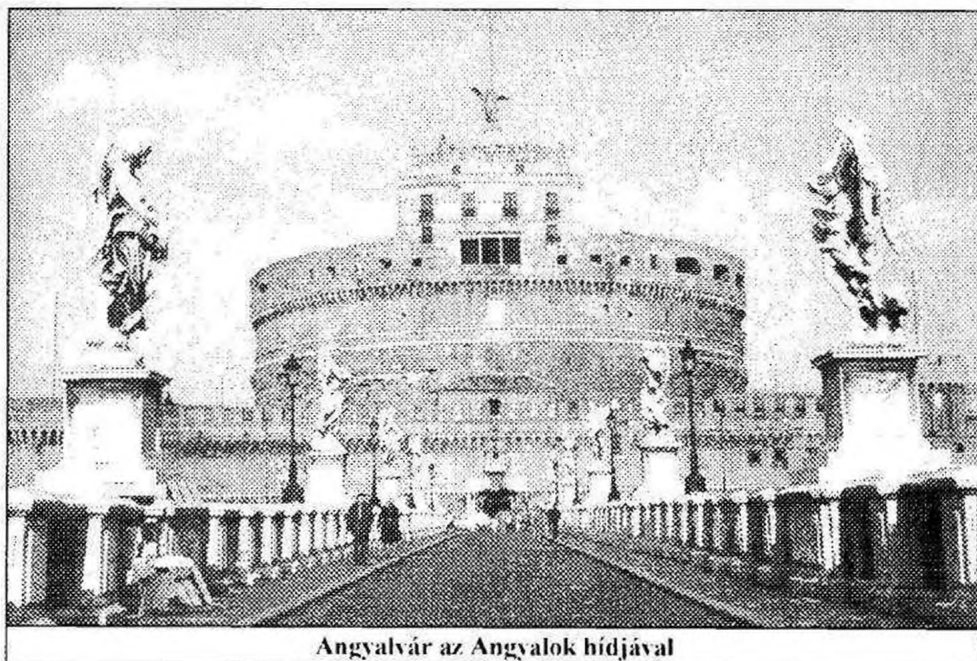
mászására és fakultatív programként Capri-szigetének természeti szépségeit csodálhattuk meg.

A fárasztó, de gyönyörű zarándoklat után minden résztvevő elmondhatta, hogy élményekben gazdagon, lelkiikben, értékrendben erősödve térünk haza.

Végül, de nem utolsó sorban, megköszönjük a szülőknek az anyagi áldozatvállalást, mellyel lehetővé tették utunkat; valamint a szervezők értékes munkáját.

Tóth-Sebes Diána

(Az illusztráció képeslapok és útikönyvek felhasználásával készült.)

Angyalvár az Angyalok hídjával

Rólunk írták az újságok

„Kis hazánk” a „nagy sajtóban”

Július 11-én a **Szabad Föld Családi örömei** című rovatában fényképes közsztört olvasható Abért Bence 2 éves és Máté 8 éves születésnapja alkalmából. A jókívánságokat a Horváth nagyszülők fogalmazták meg.

A **Források** című borszéki (Erdély) lap **Siker** címmel és fényképekkel közöl egész oldalas cikket júliusi számában a Turai Komédiások erdélyi jótékonyági turnéjáról. A cikk írója **Kolbert Tünde** művelődési ház igazgató megállapítja, hogy sikerként könyvelhetik el a borszéki vendégszereplésüket a Turai Komédiások, akik Borszéken két előadással szórakoztatták a közönséget. Az előadások teljes bevételét (2.805.000 lejt) a művelődési ház felújítására ajánlották fel. De sikerről számolhat be a szervező is, hiszen telt ház volt, a közönség hálás volt, mert jól szórakozott. Ezután a lap közli **Tóth Gerda** gyermekújságíró teljes cikkét, amely lapunkban is megjelent korábban.

A **Zsiráf** címet viselő gyermeklap júliusi számában **dr. Tóth József** írását és fényképeit is közli **Elindultak, hogy megkeressék a forrást** címmel. Az emlékező riport a Galga Expedíció több mint negyedszázados munkáját mutatja be. „A hazaszeretet alapiskolájának” nevezi az expedíciót, amely a szülőföld értékeinek felkutatását és megismerését tűzte ki fő céljává. A cikk külön kiemeli a Galga-díj megalapítását és ennek kapcsán a „Galga menti csillagok” kiténtető elismerését.

A **Színes RTV** augusztus 11-én **dr. Erdős Zoltán** szerkesztésében, az egész oldalas **keresztrefejtény** egy Sára Sándor által rendezett, 1968-ban készült magyar filmet (Feldobott kő) és annak rendezőjét, főszerzőjét és Sára Sándor fényképét tárja megfajítás cél-

jából a lap olvasóinak szórakoztatására.

Augusztus 18-án a **PestVidék** aláírás nélkül **Nagykőrösön adják át Pest megye díjait**. (A millenniumi ünnepségen tizenkilencen vehetik át a kitüntetést.) A kitüntetettek között szerepelt Fekete László karmagy. ének-zene tanár is, akit Lajtha László-díjjal tüntettek ki, elismerve ének-zene tanári életművét, a magyar zenei kultúráért a turai zeneiskolában végzett igényes hangszeres oktatói és a megyei kórusmozgalom fejlesztéséért végzett munkáját.

Ugyancsak a **PestVidék** augusztus 19-i számában közölte a lapszálon az alábbiakat: „*Augusztus 19-én 19 órakor a művelődési házban kezdődik az ünnepség, melyen Tóth István polgármester mond beszédet, majd átadják a Turáért Emlékérem és a Tura Díszpolgára kitüntetést. A műsorban a helyi hagyományörzők mellett irodalmi összeállítással jelentkeznek a Turai Komédiások társulat; este 9-kor tűzijáték lesz a Piactéren.*” Ugyanitt szintén lapszálon jelent meg augusztus 25-én az alábbi hír: „*Itatáramkon túl is örömmel fogadják a Turai Komédiások társulatát, akik többnyire zenés műveket játszanak. Nem régen érkeztek haza erdélyi szerepléseikről, a nyár végét pedig a vajdasági Zentán töltik. Augusztus 26-án, szombaton lépnek fel a Tisza-parti város ifjúsági fesztiválján a Charlie néneje című zenés, táncos vígjátékkal.*”

A **Lungo Drom** (Hosszú út) romalap augusztusi címlapján két turai romagyerekről készült felvétel jelent meg.

Szeptember 23-án a **PestVidékben Munkatársunktól** aláírással **Szieszta a turai szeméttelen** címmel arról tájékoztatja nagyközségünk lakosságát, hogy a Szelektív Hulladékhasznosító és

Környezetvédelmi Kft. nyílt napot rendez, amely része annak az ismeretterjesztő munkának, amely megtanítja az embereket a háztartásokban keletkező hulladék válogatott gyűjtésére. Az írás bemutatja a Kft. eddigi felkészülésének megvalósult és még megvalósulásra váró előkészítési munkálatait.

A **Népszabadság** szeptember 26-i számában **Seszták Sándor** iskolaigazgató cikket olvashattuk **Kéretik helyrebillenteni** címmel. Az írás arról szól, hogy a szerző nehezményezi a pedagógusbéremelésről és a szünetmeghosszabbításról szóló híradásokat. Szerinte az a kijelentés, hogy a pedagógusok jövő évi béremelése 29 % lesz, nem állja meg a helyét. Állítását konkrét tényekkel támasztja alá. A korai tanévkezdésről is sok vélemény hangzott el pro és kontra. Az őszi szünet nem fogja kompenzálni a korai tanévkezdést, főleg azért, mert ha utána számolnak az őszi szünet mindössze 2 tanítás nélküli napot jelent. Végül kéri a szerző, hogy *„billentsék helyre a sajtóban a megítélésüket”.*

PestVidék (október 2.) Ismét csak egy lapszálon rövid hír: *„A falu egykori büszkeségében, a Schoisberger-kastélyban is megfordult hajdanán Hevesy György Nobel-díjas fiziko-kémikus. A tudós emléke előtt tisztelegve a helyi általános iskola felvette a nevét. Október 13-án tartják a névadó ünnepséget, melyen Marx György akadémikus tart megemlékezést, és leleplezi a világhírű kutató szobrát.”*

A **Lungo Drom** októberi száma szintén címlapon közli fényképemet, amely Oláh Éva, nyolcadik osztályú végzett tanulót ábrázolja az öregerdei kiskomédiások táborában egy KRESZ vetélkedő alkalmából.

Takács Pál

1 perces

Takács Pál: SZABADIDŐ-SZERVEZŐ

Ez év június elején jelent meg az a rendelet, amely szabadidő-szervező alkalmazását írja elő minden 300 főnél nagyobb oktatási intézményben. Sok iskola - így a turai sem - nem tudott eleget tenni ennek a kötelezettségnek. Az általános tapasztalat az, hogy a rendelet az iskoláknál nehezen teljesíthető, különösen akkor, ha betű szerint értelmezik azt az intézményvezetők.

Véleményem szerint abban mindenki egyetért, hogy a rendszerváltás óta hiányzik az iskolákból egy olyan munkatárs, aki átvállalná a pedagógusoktól a tanórán kívüli programok szervezésének nagy részét. Jelenleg ugyanis rendkívül terhet jelentenek az osztályfőnököknek a különböző tanulmányi- és sportversenyek, iskolai és egyéb programok, színházi előadások, műzeumlátogatások, tanulmányi kirándulások, nyári táborok megszervezése és lebonyolítása.

Jelenleg a feladatok elvégzésével - minden anyagi elismerés nélkül - a pedagógiai munka szerves részének tekintik.

E tarthatatlan helyzet megoldását írja elő az a rendelet, amely kilátásba helyezi szabaddidő-szervező alkalmazását. Itt azonban a legsúlyosabb gondot az jelenti, hogy ez a beosztás nem pedagógusi minősítést és igen alacsony jövedelmet biztosít az arra vállalkozóknak. Erre szokták mondani azt, hogy ez a rendelet is egy "fából vaskarika".

De úgy gondolom, hogy a legnagyobb hibája nem is itt keresendő ennek a rendeletnek. Tegyük fel bátran a kérdést a tisztelt miniszterúrnak: A rendszerváltás előtt hogyan valósult meg iskolákban a tanuló ifjúság sokoldalú és hasznos szabadidejének szervezése? Azt hiszem, nem túl nehéz a válasz erre a kérdésre. Nap mint nap találkozok az ember olyan véleményekkel szülők, nevelők körében, hogy vajon hová lettek az iskolákból a gyermekszervezetek? Például az úttörőmozgalom! Miért kellett ezt a nagyszerű lehetőséget egyik napról a másikra feladni, az iskolákban működő úttörőcsapatokat kikergetni és a legtöbb esetben felszámolni? Csak azért, mert a nyakkendő színe a piros volt, és mert az előző hatalom a parti gyermekszervezetét "minősítette" azt? Vagy talán azért, mert ez a gyermekszervezet igazi tömegszervezet volt, s néhány kivétellel foglalkoztatni tudta a tanulók többségét?

Persze az sem hallgatható el, hogy voltak ennek a gyermekszervezetnek hibái is. A pártvezetés érvényesülése sok esetben üressé, szegénnyé tette a rajok, örsök életét, foglalkozásait. A gyermekek számára nem mindig "áhitott" felvonulások, menetelések, vagy az ideológiai nyomás sok esetben károsan befolyásolták a mozgalom működését. Arra nem is gondoltak az akkori "felszámoló biztosok", hogy mindazt, ami káros a szervezetben, meg kell szüntetni, és erősíteni kell a hasznos elemeket!

Aztán azt is el kell mondani, hogy 1990-ben éppen turai kezdeményezésre, turai alapító tagokkal (Békési - Szarvas - Takács) léterhoztunk egy merőben új gyermekszervezetet a Pro Patria Veffedező Szövetséget. Sajnos Turán ez sem nyert becsületjogot. Pedig Galgahévíz és Bag csatlakozásával és a Galga Expedíció bekapcsolódásával az ország egyik leggazdagabb programmal rendelkező szervezete lett. De aztán az akkori községi vezetőknek ez sem nyerte meg a tetszését és a segítő szándékát. A Turai Hírlap hasábjain "sajtóhadjárat" indult az új csapat ellen, melynek következtében a vezetők értelmetlenül tartották a további erőfeszítéseket. (Még jó, hogy a Galga Expedíció túlélte ezeket a csapatokat is!) Sajnos az új gyermekszervezet országos megbecsülése is a nullára redukálódott, így napjainkban ez a lehetőség is szétesőben van.

Jöjjön hát a hivatásos szabaddidő-szervező! Veffizetésért végezzen pedagógiai munkát technikai dolgozó besorolással. Talán képes lesz majd felvenni a harcot mindazzal a szörnyűséggel terőszak, bűnözés, drog, alkohol, családi gondok, megélhetési nehézségek, stb.), amelyek ma gyermekeink életét sivárrá, sok esetben elviselhetetlenné teszik.

De mi lesz akkor, ha nem? Csak ennyit jelentenek számunkra gyermekeink?

Takács Pál

Szarvas László rovata

F E J T Ö R Ö

100 éve

1	2	3	4	5	6	7	8
M							
9							
10						11	
12	13		14		15		
16			17	18		19	
20		21	22		23		A
24		25			26		
27		28			29		
30				31			
32		33		34		35	

1900. november 8-án született az amerikai író, akinek keresztnéve a vízszintes 1., családi neve a függőleges 1., fő művel a vízszintes 20. sorban olvasható. A teljes nevet és a regény címét kérjük beküldeni december 11-ig (Bartók Béla Műv. Ház - 2194 Tura, Bartók tér 3.)

VÍZSZINTES 9. Eszményi. **10.** Dühöng. **11.** Társadalombiztosítás. **12.** Ernesto Gevara felvet. forradalmi neve. **14.** Omszk egyik folyója. **15.** Ébred v. konyhakerti növény. **16.** Cseppfolyós. **17.** Ruténium, einsteinium **19.** Allóvíz. **24.** Egnemű látó (!) **25.** A függ 18 igéje. **26.** Névbetűről ismert középkori festő. **27.** Négy lábú. **28.** Friss, munkabíró. **29.** Nevelő. **30.** Várpalota része, erőművel. **31.** Kiejtett kétjegyű mássalhangzó. **32.** Vés. **33.** Segélykérő jel. **34.** Némán szól (!)

FÜGGŐLEGES 2. Állami bevétel. **3.** Reszket. **4.** Férfi-név. **5.** Vacok. **6.** Osztrák költő (Rainer Maria, 1875-1926) **7.** Napszak. **8.** Csoporkép. **13.** Budai szálloda. **18.** A függ. **22.** alkotása. **19.** A karó is lehet ez. **21.** Hangszer jelzője. **22.** Aki a függ 18. Kigondolója, készítője **23.** Kedvelt gyermekműsor volt. **30.** Papírra vet. **31.** Kacsra része (!)

(A magyarországi gyakorlat szerint, a rövid és a hosszú magánhangzók között nem teszünk különbséget!)

Október havi megfejtésünk:
 ifj. JOHANN STRAUSS, KERINGŐ, KÉK DUNA
 Nyertes: KOVÁCS FRIGYESNÉ (Tura)
 Nyereménye egy 500 Ft-os Galga ÁFÉSZ
 vásárlási utalvány. Gratulálunk!

LABDARÚGÁS

A 2000/2001. évi bajnokság őszi. **11. fordulójában** Tura ellenfele **MAKÁD** csapat volt. Szokásuktól eltérően érkeztek a vendégek. Az IFI teljes, 16 fős csapattal, a felnőttek viszont létszámihiányosan.

IFI: Fiataljaink 4-1 arányú győzelmet szereztek. Gólszerző: Gólya István 4.

FELNŐTT: A vendégcsapat 8 mezőnykátékkal, 1 kapussal és 1 tartalékkapussal érkezett. Takukájuk nyilvánvaló volt: létszámihiányosra csökkenteni a csapatot, így úszva meg a nagyarányú vereséget. Kérdés csak az volt, hogy ezt hányadik percben teszik meg. Túl sokat nem kellett várni. A II. félidő 9. percében kezdődött az akció. Edzői utasításra 3 perc alatt 4 makádi játékos jelzett sérülést, természetesen sérülés nélkül. A mérkőzés játékvezetője, Birincsik József (NB I.) sem tapasztalt még pályafutása alatt hasonlót. A félbeszakadt mérkőzést a PLSZ Fegyelmi Bizottsága a pályán elért eredménnyel hagyta jóvá: 4-0. Gólszerzőink: Bazsó 3, Kuti.

A **12. fordulóban** csapatunk **VECSÉS**-re utazott.

IFI: Győzelem 4-3 arányban. Gólok: Drégeli Á., Gólya I., Szénási D., Kátai K.

FELNŐTT: A mérkőzés I. félidejében csapatunk nagyon jól tartotta magát a bajnokcsapattal szemben. Gólt sajnos nem sikerült szerezni, mert minden helyzetünk kimaradt - az vagy csatáraink, vagy Horváth Dezső vecsési hálóőr jóvoltából alakult így. A II. félidőben jött a hidegzuhany. Mi minden helyzetet kihagytunk, a vecsési játékosoknak még a hátukról is hálóba pattant a labda. Végeredmény 6-0 arányú vereség.

13. forduló: Tura-GÖD.

IFI: A csapat ezen a mérkőzésen nem remekelt. Csere nélkül 11 játékos jelent meg a mérkőzésen. Szénási Dezső 2 góljával vezettek a fiatalok, de a figyelmetlenség és fegyelmeztelenség eredménye 3-2 arányú vereség lett.

FELNŐTT: A felnőttek keményen készültek a számukra még ismeretlen Göd ellen. Kitűnő játékkal 6-0 arányú győzelmet arattak, feledve a vecsési kisiklást. Góllövők: Pusztai, Takács, Bajkai, Bazsó 3 (1. 11-esből)

14. forduló: A harmadik helyen álló, szintén újonc **TÁPIÓGYÖRGYE** volt az ellenfél.

IFI: Az ifi csapatnak nem kezdődött jól a mérkőzés. Félidőben a györgyei fiatalok vezettek. Jó II. félidei hajrával sikerült újabb, 5-4 arányú győzelmet szerezni. Gólok: Matos 2, Gólya, Kátai K., Szénási D.

FELNŐTT: Csapatunk ismét jól játszott a hazai pályán eddig biztosan játszó györgyeiek ellen. Bazsó, Burai 2 és Kuti 2 góljával 5-1 arányú győzelem született.

15. forduló: Tura-GYÖMRŐ.

IFI: Csapatunk 9-0 arányú győzelmet aratott és szerzett ezzel újabb 3 pontot. Góllövők: Gólya 3, Kátai K. 2, Diós D. 2, Szénási, Matos.

FELNŐTT: A csapat rendkívül gyenge napot kifogva nem tudta feltörni a kiválóan védekező gyömrői falat. Akciógólt nem sikerült szerezni, minden helyzet kimaradt. Az ellenfél életveszélyes kontrái eredményeként 2-1 arányú vereséget szenvedtünk. Gólszerző: Bazsó.

IFI:

15 MÉRKŐZÉSBŐL	
9 győzelem, 1 döntetlen, 5 vereség	
28 pont	
GÓLARÁNY: 50-25	

Góllövőlistánk

20 gólos	GÓLYA ISTVÁN
10 gólos	SZÉNÁSI DEZSŐ
8 gólos	MATOS TAMÁS
5 gólos	KÁTAI KRISZTIÁN
4 gólos	DIÓS DÁNIEL
1 gólos	DREGELI ADÁM, BASA BÁLINT, KÁTAI ISTVÁN

FELNŐTT:

15 MÉRKŐZÉSBŐL	
9 győzelem, 2 döntetlen, 4 vereség	
29 pont	
GÓLARÁNY: 50-28	

Góllövőlistánk

14 gólos	BAZSÓ GÁBOR
12 gólos	KUTI LÁSZLÓ
7 gólos	BAJKAI ANDRÁS, BURAI JÁNOS
2 gólos	KOVÁCS LÁSZLÓ, STEFKÓ JÁNOS, MERÉNYI TAMÁS
1 gólos	BAGÓ ATTILA, NAGY GÁBOR, PUSZTAI JÓZSEF, TAKÁCS LÁSZLÓ

SERDÜLŐ ELŐKÉSZÍTŐ: A sikerek után gyengébb teljesítményt mutattak a fiúk.

Tura-Hévízgyörk	1-1
Tura-GLC	1-2
Isaszeg-Tura	4-0
Erdőkertes-Tura	8-0

7 MÉRKŐZÉSBŐL

3 győzelem, 2 döntetlen, 2 vereség	
11 pont	
GÓLARÁNY: 23-8	

FÉLPÁLYÁS BAJNOKSÁG:

Erdőkertes-Tura	2-5
Tura-Domony	4-5
Iklad-Tura	9-3
Tura-Mogyoród	0-9
Hévízgyörk-Tura	3-2

ÖREGFIÚK:

Tura-Isaszeg	6-2
Hévízgyörk-Tura	1-1
GLC-Tura	2-1
Tura-GEAC	5-2

Horák Mária

KYOKUSHINKAI KARATE - "Győzd le önmagad, csak aztán másokat!"

FOTÓ: Seres Csilla

Beszélgetés GUTTMAN JÁNOS Kyokushinkai karate 2 danos mesterrel a sportágról, annak jelenéről, jövőjéről. Köztudott, hogy Turán BARCZI ZSOLT szervezésében hét éve folyik intenzív karate oktatás gyermekeknek, felnőtteknek, melyet immár ötödik esztendeje Guttman János irányít.

- Kérem először magáról beszéljen: a majd két évtizedet felölelő pálya sikereiről, kudarcairól!

- Gyerekkorom óta érdekelték a küzdősportok. 14 éves koromban ismerkedtem meg a judo-val, mert akkoriban az volt az egyetlen ismert távol-keleti küzdősport. Már több mint hat éve judoztam, mikor megrendezték Magyarországon az első OYAMA KYOKUSHIN KARATE KUPÁT, amire a kíváncsiság vitt el. Az ott látott kemény, fegyelmezett küzdelem magával ragadott, és úgy éreztem, ez az a sportág, melyre mindig is vágytam. 1983 óta gyakorlom a Kyokushin karate. 1986-ban nyitottam meg a gödöllői klubot. 1995-ben kért fel Barczi Zsolt a turai klub vezetésére. Számomra a legnagyobb siker, tanítványaim fejlődése, vizsga- és versenyeredményei. Már két mesterfokozattal rendelkező tanítványom van. Az utóbbi négy évben versenyzőim minden versenyről hoztak el érmeket, a legutóbbi magyar bajnokságon férfi nehézsúlyban bronzéremet szereztek. Két válogatott versenyzőnk is van. Egy edzőnek a legnagyobb kudarc, ha egy magasabb fokozatot elért tanítvány abbahagyja az edzéseket. Számomra ez azt jelenti, hogy a hosszú évek kemény munkája alatt nem tudtam vele elfogadtatni a Kyokushin lényegét.

- Mutassa be az érdeklődőknek ezt az ősi japán önvédelmi sportot! Miben tér el a Kyokushin más karate irányzatoktól, hisz az utcai plakátokat nézve több félték különböztethetünk meg?

- A Kyokushin karate megalapítója MASUTATSU OYAMA mester, századunk egyik legnagyobb küzdőgyőztese volt. Bejárta a világot, s bebizonyította a Kyokushin erejét, mert valamennyi kihívóját néhány másodperc alatt legyőzte. A Kyokushin karatét a világon a legerősebb karate irányzatként tartják számon, sokan csak erőkaraténak nevezik. Alapelve: valódi harcosokat csak valódi feltételek és körülmények között lehet nevelni. Ezért a felnőtt Kyokushin versenyeken nem használunk védőfelszerelést, minden technika - ütés,

rúgás - teljes erőből történik, ez a legfontosabb különbség a többi karate irányzathoz képest.

- Tudott dolog, hogy a rendszeres testedzés nem hiányozhat gyermekeink életéből. Hogyan hat szellemi, fizikai fejlődésükre ez az önvédelmi sport?

- A rendszeres edzés valamennyi sport alapja. Csak a fokozatos, módszeres fizikai, szellemi és technikai felkészítés vezethet eredményre. Rendszeres edzéssel nő a gyerek fizikai ereje, állóképessége, így önbizalma és ezáltal önfegyelme is.

- És mi van a felnőttekkel? Meghatározható egy optimális életkor, melyen túl nincs már értelem erőltetni a dolgot?

- Véleményem és tapasztalataim szerint, már 6 éves kortól el lehet kezdeni a Kyokushin karatét. Felső korhatár viszont nincs, bárki, bármikor elkezdheti, s kiválaszthatja azon részt, mely számára a legmegfelelőbb (Kihon, Kata, Kumite...)

- Visszatérek a gyerekekhez. Idén örvendetesen sokan, mintegy negyvenen jelentkeztek és kezdték el az edzéseket. Milyennek látja munkájukat? Lehet-e belőlük eredményes (él)sportoló?

- Nagyon örülök, hogy Turán ilyen sok fiataalt érdekel a Kyokushin karate. Ezúton szeretném megköszönni a Köztársaság uti általános iskola vezetésének, hogy lehetőséget adott ennek a sok gyermeknek a rendszeres edzésre. A kitartó munka mindig meghozza gyümölcsét, hiszen a csapatban már többen sikeres övvizsgát tettek. Meglátásom szerint Turán sok tehetséges gyerek van, akik ha kedvet éreznek hozzá, a közelgő gyerekversenyen is bizonyíthatják rátermettségüket. A következő övvizsga pedig januárban lesz, melyre már megkezdtük a felkészülést.

- Milyen a magyar karatékák nemzetközi megítélése? Hol tartunk a nemzetek közötti megmérettetésben?

- Magyarországon 1972-ben (Kelet-Európában elsőként) jött létre az első Kyokushin Karate Klub. Az elmúlt több mint negyedszázad alatt sok karatékánk bizonyította be, hogy a magyar sportolók a világ élvonalához tartoznak. A Kyokushin karate hazai történetének eddigi legeredményesebb versenyzője: SHIHAN BORZA JOZSEF, 5 danos mester, szerveztük - az OYAMA KYOKUSHIN KARATE HUNGARY - elnöke, az európai szervezet vezetője, valamint a világszervezet vezetőségi tagja. Örömmünkre, ezen cikk terjedelme nem elegendő ahhoz, hogy a hazai karatékák eredményeit felsoroljuk. Számos európai bajnokságon, nemzetközi- és világversenyen elért helyezések alapján a világ legjobb 16 nemzete között tartják nyilván Magyarországot.

- Végezetül egy sokakat érdeklő kérdés: a hong-kongi és hollywoodi karate sztárok - pl. Van Dam, Jackie Chan, stb. - tényleg olyan jók, ahogy láttatják őket, vagy valami másról van szó esetükben?

- Azoknak, akik az ilyen filmek varázsában hisznek, egy valódi karate edzés vagy verseny csalódást okozhat. Vannak persze színészek, akik jártasak a küzdősportokban, de nagyon messze kerültek az igazi hareművésztől. Míg egy-egy jelenetet százszor is legyakorolnak azért, hogy a lehető leglátványosabb legyen, addig a valóságban nincs lehetőség arra, hogy egy elhibázott technikát kijavítsunk. Az igazi küzdelemben az ellenfél erre nem ad lehetőséget. - O. -

ANYAKÖNYVI ADATOK

SZÜLETÉS:

Csányi Brigitta
Dolányi Máté
Gólya Bálint
Horváth Mercédesz
Kenézi Attila
Máté Gábor
Oláh Izabella
Palócz László
Pikács Rudolf
Radics Dávid Dezső
Rácz Krisztián
Tábik Adrián István

HÁZASSÁGKÖTÉS:

Nem volt.

HALÁLOZÁS:

Bakos Istvánné
Seres József
Szeles Sándor
Vanó László
Veres Barna

TURA TÖRTÉNETE I-II.

MONOGRÁFIA MEGVÁSÁROLHATÓ
a NAGYKÖZSÉGI KÖNYVTÁRBAN,
a TURAI TAKARÉKSZÖVETKEZETBEN és a
LIBRA KÖNYVESBOLTBAN (Dózsa Gy. út)

3.000,- Ft-ért.

TURA.HU c. DOKUMENTUMFILM

Kovács László rendezésében videokazettán
MEGRENDELHETŐ a
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZBAN
1.500,- Ft-ért.

A TURAI HÍRLAP VÁSÁRLÁSI HELYEI:

Könyvtár. Posta. Polo Üzletház (Átsné), Takarékszövetkezet.
Éliás Zoltán (Petőfi tér 7.), Sláger ABC (Zsámboki út),
Napsugár Elelmiszerüzlet (Régi Vásártér 15.),
Zágoni Market (Tancsics M. út 45.),
Baranyi & Fiai Kft. „Elelmiszerbolt” (Zsámboki út 35.),
Galga ÁFÉSZ 304. sz. ABC (Rákóczi út 26.),
Csilla Fotó (Kossuth L. út 4.), Népbolt (Szent István út),
Kati Virágbolt (Zsámboki út),
Gódor Hús & Vegyeskereskedés (Bajcsy-Zs. út 2.),
Adria Étterem (Vácszentlászlói út 14/b)
Samu Gazda Mezőgazd. Boltja (Szent István út),
Kastély Mini Bolt (Park utca), Kenyérbolt (Puskin tér)

H I R D E T É S

ELADÓ:

eredeti cseh gyártmányú, állíthatós

ROTAKAPA és EKE-PÁR

ELADÓ:

C-12-es GÁZCIRKÓ, ÜZEMKÉPES

GALVANIZÁLÁS,

HORGANYZÁS, POLÍROZÁS

Érdeklődni: **TURA, Temető út 34.**

Tel.: 06-28-467-440

HIRDESSEN A TURAI HÍRLAPBAN!

1/1 oldal:	10.000,- Ft
1/2 oldal:	5.000,- Ft
1/4 oldal:	2.500,- Ft
1/8 oldal:	1.250,- Ft

Áraink az ÁFÁT-t tartalmazzák.

Hirdetésfelvétel:

Bartók Béla Művelődési Ház
2194 TURA, Bartók tér 3. (28/466-026)

TURAI HÍRLAP - közéleti havilap

Kiadja: Tura Nagyközség Polgármesteri Hivatala
Felelős kiadó: Tóth István polgármester
Felelős szerkesztő: Seres Tünde
Szerkesztőségi tag: Takács Pál
10. évfolyam 11. szám - Nytsz.: B/BHF/567/P/91.
Levél cím: Polgármesteri Hivatal 2194. Tura, Petőfi tér 1.:
Bartók Béla Művelődési Ház 2194. Tura, Bartók tér 3.
Készült: 800 példányban a RO-LA Kft. Nyomdaüzemében Valkón
Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor